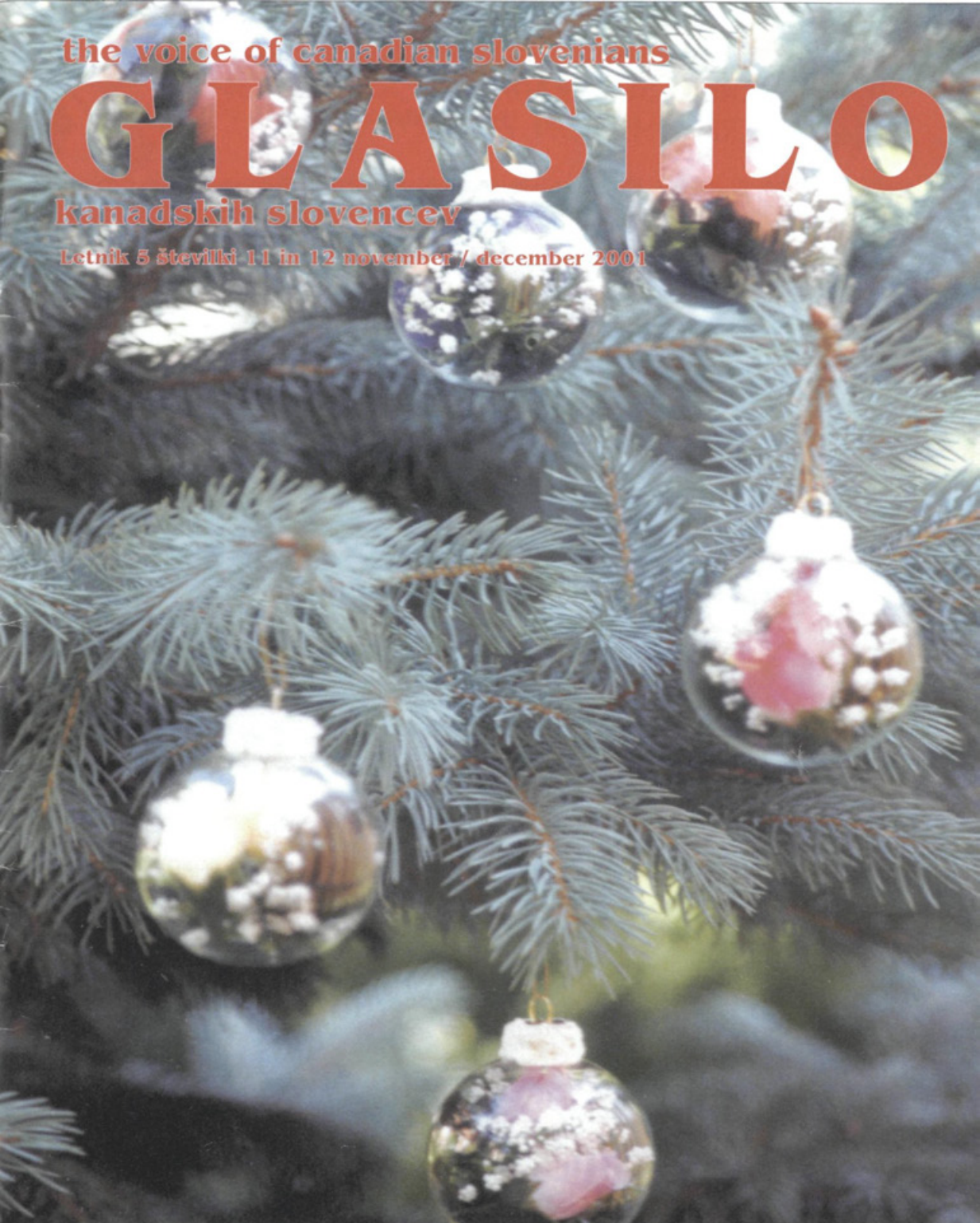

the voice of canadian slovenians

GLASILO

kanadskih slovencev

Letnik 5 številki 11 in 12 november / december 2001

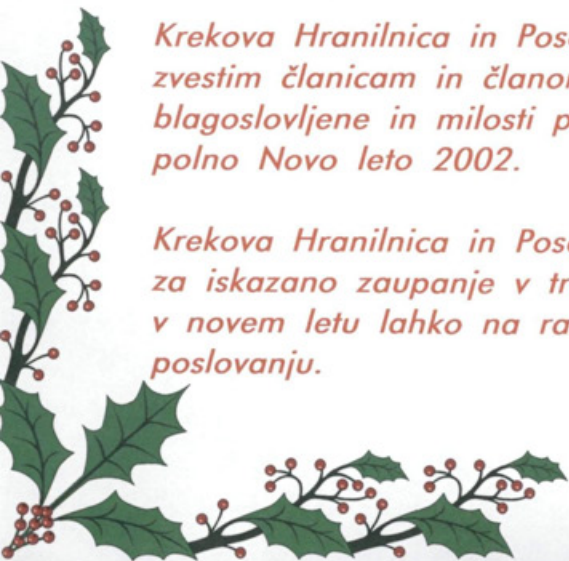

KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.

Krekova Hranilnica in Posojilnica v Torontu želi vsem svojim zvestim članicam in članom, kakor tudi vsem rojakom blagoslovljene in milosti polne božične praznike in uspehov polno Novo leto 2002.

Krekova Hranilnica in Posojilnica se vsem iskreno zahvaljuje za iskazano zaupanje v trdnem upanju, da vam bomo tudi v novem letu lahko na razpolago pri vsem vašim bančnem poslovanju.

BOŽIC 2001 IN NA ZEMLJI MIR LJUDEM

Tisto noč, ko se je Jezus rodil, se je zbrala velika množica angelov in prepevala: "*Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji*" (Lk 2,14). To je noč, ko je prišlo odrešenje na svet v obliki majhnega deteta. Jezus je prišel, da bi nas odrešil.

Sveto Pismo nam pripoveduje, da se je Marija, ko ji je angel sporočil, da bo po moči Svetega Duha spočela Dete "vznemirila" (Lk 1,29). Dasi vsega tega ni razumela, nam njen odgovor - "*Zgodi se mi po tvoji besedi*" Lk 1,38) - pove, da je bila v miru. Tudi Jožef ni razumel vsega. Hotel je celo Marijo odsloviti! Toda ko mu je Bog odkril svoj načrt, je bil tudi Jožef v miru.

Če pogledamo v naše življenje, ali ni ravno mir tista vrednota, katero si v današnjem času še posebno želimo, vrednota, katero nujno potrebujemo? Mir v svetu, mir v družinah, mir v nas samih. In kakor sta Marija in Jožef dobila mir od Boga, tako ga lahko dobimo tudi mi. Božji mir lahko pride k nam na več načinov: po ljubezni, ko jo doživljamo v naših družinah, po talentih, ki smo jih uspeli razviti, ali celo ko se sprehajamo v naravi. Vendar je mir, ki ga doživljamo na tak način, samo delček tistega miru, ki nam ga želi dati Bog. On namreč želi, da bi imeli mir ob vsaki priliki - celo v najbolj bolečih in težkih trenutkih našega življenja.

Božji mir pa ima svoj temelj v spravi in spreobrnitvi. Ta mir doživljamo, ko začnemo razumeti, da nas je Jezus spravil z nebeškim Očetom, in ko v svoji notranjosti vemo, da smo spravljani z njim. Pri tem potrebujemo oboje - to, da *vemo*, da nas je Jezus spravil z Očetom, in da imamo *čisto vest*, ki jo dobimo s tem, da smo se grehov spovedali, in da nam je Jezus grehe odpustil. Ko se to dvoje v nas uresniči, potem ta mir doživljamo in ni važno, v kakšnih zunanjih okoliščinah živimo. Kot pri Mariji in Jožefu, tudi naš mir ne bo odvisen od tega, ali gre vse po naših načrtih, ampak od čudovite globine s katero nas Bog ljubi.

Božič je čas, ko drug drugemu izkazujemo ljubezen, drug drugega obdarujemo in se po družinah srečujemo in zbiramo. Toda še bolj važno je, da se zavedamo, da je Božič tudi čas, da naj se veselimo našega odrešenja, ter da se Bogu zahvaljujemo, da na tako čudoviti način deluje v našem življenju. Ob letošnjem Božiču se toraj veselimo, ter s prijatelji in z družino uživamo ta božji mir. Pojdimo pa tudi k Jezusu in mu recimo, da je največja želja našega srca, da bi bili z njim spravljani in da bi ga res ljubili.

Želim vam, drage bralke in bralci, da bi ob božičnih praznikih doživeli ta mir v vsej njegovi globini in polnosti, ter da bi ta mir prinašali tudi drug drugemu in tako pomagali graditi novi svet, svet zaradi katerega se je Bog spustil z nebes!

Ivan Plazar, C.M.

župnik pri Brezmadežni s čudodelno svetinjo.

SLOVO OD DR. CERARJA

Poslovilni govor Florjana Markuna 20. septembra 2001

S hvaležnostjo in žalostjo v srcu smo se zbrali, da se danes poslovimo od velepolanika Dr. Božo Cerarja.

S hvaležnostjo, ker se spominjamo Vaše prijaznosti, Vašega prizadevanja in dela za našo slovensko skupnost v Kanadi. Lepo smo se ujeli, sodelovali in preživeli mnogo ur pri različnih dejavnostih in aktivnostih, kjer smo pokazali svojo skupno ljubezen do naše domovine in slovenstva, do slovenske kulture in dobrobiti Slovenskih rojakov tukaj v Kanadi, v domovini in drugod. Kadarkoli smo se na Vas obrnili, ste nam bili na razpolago in pomoč, pa tudi sami ste nas povabili, da bi sodelovali pri promociji naše slovenske kulture in domovine. In za to smo Vam od srca hvaležni.

V srce se nam je pa prikradla tudi žalost, kajti pri skupnem delu se drug na drugega navežemo, spletejo se medsebojne vezi in zato je vsako slovo težko. Saj človek izgubi nekaj, kar ga je bogatilo, podpiralo in mu dajalo vzpodbude in moči. V tej žalosti nas pa tolaži upanje, da te vezi ne bodo pretrgane, temveč, da nas bodo povezovale še naprej. Daljave bodo sicer večje, tudi prilike se bodo spremenile. Toda sodobna tehnika nam omogoča, da tudi te težave in ovire lahko premagamo.

Zato upam, da bomo še ostali povezani, da se bomo še tu in tam srečali, bodisi v domovini in morda ob kakšnih primernih prilikah zopet tukaj Kanadi.

Vam, Vaši cenjeni soprogi Martini Skok, Vaši hčerkici Veroniki želimo obilo zdravja, notranjega veselja in miru, ter vse najboljše v domovini in na novem delovnem mestu.

Bog Vas živi!

Kdo bo novi Veleposlanik Republike Slovenije v Kanadi?

Ob tisku te številke Glasila uradnega odgovora na to najbolj pogosto postavljeno vprašanje naših bralcev še nimamo.

Tudi mi se čudimo, da v dobi pričakovanja pospešenega vstopa Republike Slovenije v NATO - in kasneje v EU - slovenska vlada še ni uradno imenovala novega uradnega veleposlanika v Kanadi. Nekateri vplivni kanadski vladni politiki si lahko tolmačijo odsotnost tega imenovanja kot namerno zavrnitev ('snub') Kanade, ki je do sedaj bila Sloveniji zelo naklonjena ter ji je in ji bo lahko še veliko pomagala ob kritičnih mednarodnih problemih.

Kljub temu, da g. Jože Poličar, Odpravnik poslov slovenskega veleposlaništva v Ottawi s svojim osebnjem odlično vrši svoje poslovne dolžnosti med Slovenci v Kanadi, njen uradni Veleposlanik pa je po diplomatskem protokolu nujno potreben, da bo odločilno vplival na kanadske vodilne politike.

NAŠE ŽIVLJENJE...

Anica Resnik

...je v prvem letu tretjega tisočletja zaznamovano s strašnimi dogodki. Preračunana hudobija, želja po oblasti, sovraštvo v spopadu svetovnih ideologij je bruhnilo na dan in vsekalo globoko rano ameriškemu ljudstvu. V jutru enajstega septembra je v pičli uri več kot tri tisoč ljudi zgubilo življenje, žalost je prevzela osirotele družine, mesto New York je onemelo v dosedanjem svetu neznan enkratni katastrofi. To teroristično dejanje je raztrgalo dragoceno podobo svetovnega miru, modernega napredka in osebne varnosti v zdravem okolju. Nov čas je tu z novimi zahtevami, odgovornostjo in vprašanji o medčloveških odnosih in splošnem smislu življenja. Ob newyorški jami 'Ground Zero' je sedaj za ves svet nova življenjska postaja...

Ta zemlja, del neskončnega vsemirja, vpletena v sončni krog z luno in bilijoni zvezd, je v nasprotju s trpljenjem, zmotami in iskanjem človeštva od vekomaj na isti poti, v štirih letnih časih, okrog sonca...

Sedaj je že pozna jesen...V lepih dneh se sonce nagiba na južno stran. Drevje je zgubilo svoj zlati plašč, polja in vrtovi svoje sadove in cvetja. V zgodnjem večeru zažare cestne luči. Na Slovenskem letovišču so po Zahvalni nedelji zaprta glavna vhodna vrata in Brezjanska Marija se je iz kapelice preselila v varnejši dom. Poletne hišice samevajo. V lepih sončnih dneh se še vedno vračamo k njim v mir in lepoto jesenske pokrajine.

V skupini torontskih društev deluje društvo *Vztrajnost*, ki že enajst let zbira slovenske vdove, jim nudi družabnost, prijateljstvo in medsebojno pomoč. Ustanoviteljica te skupine je Cveta Arhar, ki je kmalu po smrti moža Franca začutila in spoznala potrebo po posebnem združevanju. Danes je v skupini zapisanih dvesto vdov, ki se občasno zbirajo v Domu Lipa. Aktivnih članic je okrog sto, mesečnih zimskih

sestankov se udeležuje približno 45%. Večji pa je odziv za izlete, romanja, gledališča in podobno. Duhovni vodja je g. Tone Zrnc, gospe Mija Ferkulj, Angelca Horvat, Olga Hull, Francka Kramar, Marija Mlakar, pa so zveste pomočnice. V oktobru smo r o m a l i k

Cveta Arhar

Roženvenski Mariji v Merlin, v londonski škofiji, z Romanom Travarjem, novim kaplanom pri Brezmadežni. Koncem novembra je napovedan izlet v Owen Sound k predbožičnemu koncertu. Organizacija je odlična, odziv vedno številen, saj je dobrodošla mešana družba mož in žena, ki preživi en ali dva dni v domačem pogovoru, petju in molitvi. Na praznik Vseh svetih in vernih duš smo prižigali sveče v cerkvah in pokopališčih, se spominjali in molili za vse pokojne. Novi grobi se odpirajo, dragi znanci odhajajo...

Desetega oktobra se je Francka Kavčič v Torontu poslovila od svoje velike družine ter odšla k ljubljenski možu Johanu v nebeške kraje. Pokojna Francka je vse življenje ostala pristna Gorenjka izpod romantičnih Dolomitov, v mladosti vzor slovenske lepote, delavna, tiha, poštena žena in mati, ki je poleg družine našla čas za slovensko cerkev in skupnost. Množice ljudi so se zbirale v pogrebem zavodu in v cerkvi Brezmadežne pri pogrebni maši. Žalostno slovo se je spreminjalo v zahvalo Bogu za plemenito Franckino dušo, za dar vere, ki nam po trpljenju in smrti prinaša tolažbo večnega življenja. V povojnem času, leta 1948, je

komunistična oblast mladi materi Francki iztrgala iz naročja in doma šet malih otrok in jo držala dve leti v zaporu, ker niso našli njenega moža. Ob spominu na vso žalost in trpljenje je vedno pripomnila, da bi brez vere ne preživela...

30. oktober... Cvetje na Franckinem grobu je komaj ovenelo, ko smo na slovenskem delu pokopališča Vnebovzvetja spremljali v zadnji dom na zemlji Marico Bastič, poročeno Cerar. Osemdeset let ji je bilo namenjenih na zemlji. V horjulski fari, v vasi Lubgojna, kateri je posvetila pozneje v Kanadi lepo povest, je preživela mladost in postala dobra učiteljica. Komunistična revolucija ji je umorila očeta in mater ter tri brate. Po treh letih begunstva v avstrijskem Spittalu je našla nov dom v Kanadi. S pokojnim možem Francem Cerarjem sta v Torontu ustvarila družino s štirimi otroki in bila ves čas delavna v slovenski skupnosti pri župniji Brezmadežne kot učitelja v Slovenski šoli, v skavtski in drugih organizacijah, v starostnem domu Lipa, kjer je do zadnje bolezni vodila aktivno skupino starejših žena in bila članica upravnega odbora. Za vse njeno delo naša hvaležnost in prošnja, da bi Najvišji učitelj našel nove delavce za Njegove šole življenja na zemlji...

Enaintridesetega oktobra je v Torontu ugasnilo mlado življenje Adriane Jamnik Sousa. Dan pred njenim dvajsetim rojstnim dnevom so jo angeli sprejeli v Večno pomlad. Bolezen raka ji je v treh letih končala zemeljsko pot. Po praznikih Vseh svetih in vernih duš je zadnjič obiskala cerkev Marije Pomagaj v beli krsti podpisani z zadnjimi pozdravi sošolk, sošolcev in prijateljev družine Jamnik Sousa. Cerkev je bila premajhna za vse, ki so Adriano spremljali na zadnji poti na pokopališče Gore miru. Mnogi so ostali zunaj na stopnicah. Duhovne pesmi deklet

mladinskega zbora Novi rod in združeni cerkveni pevci so navzoče vodili v premišljevanju o smislu življenja. Adriana je bila mlada in je zdaj še boljši zgled današnji mladini. Nadarjena visokošolka je ves čas bolezni ohranila pozitiven pogled na življenje in končala trinajst let šolanja. Za vstop na univerzo ni bilo več moči. Bila je zvesta prijateljica mnogim, priljubljena in sijajna organizatorica šolskih prireditvev. V zadnjem letu bolezni je njena ideja prireditve 'Festival of arts' zajela učitelje in študente štirih šol, ki so zbrali deset tisoč dolarjev za raziskovanje rakovih bolezni in Terry Fox fund. V pesmi iz njenih šestnajstih let se odkriva široko duhovno obzorje, ki jo je sedaj za vedno sprejelo v vrste angelov in njenih starih staršev Jožice in Ludvika Jamnik. S cvetjem in solzami, z molitvijo in poslušanjem njenih najljubših pesmi smo se poslavljali od te posebne deklice, katere zgled in spomin naj vedno živi med nami. Nekdo je dejal: "To je naša Mala Terezika!" V njeni pesmi: «*There is a life after death*» je napisala:

Adrijana Jamnik Sousa
1. november 1981
31. oktober 2001

"...a life far beyond our wildest dreams, a paradise for those who suffered the tyrannies of a heartless world, a place of peace and eternal solitude. May this truth be your guiding light in the struggle to escape the clutches of darkness and open your mind and heart to the true light of God".

(Adriana Jamnik Sousa, 1996.)

PRAZNOVANJE DNEVA SAMOSTOJNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE V KANADI

Leander Škof

Uradni prostori Častnega Generalnega Konzula g. Jožeta Slobodnika so bili 5. decembra ponovno nabito polni s praznovavci dneva samostojne Republike Slovenije. Poleg g. Slobodnika so prisotne nagovorili s kratkimi spominskimi pozdravi Odpravnik poslov slovenskega veleposlaništva v Ottawi, Jože Poličar, predsednik Vseslovenskega Kulturnega Odbora g. Florjan Markun in predstavnik Slovenske Vojske ppk. Matej Jakopič. Kot vedno je g. Slobodnik pripravil izvrstno izbiro pristne slovenske hrane in pijače. Ta proslava nam je prinesla spomine tudi o našem požrtvovalnem in uspešnem delu v Kanadi, saj je bila njena tedanja vlada prva izven Evrope, ki je Slovenijo uradno priznala.

V prisotnosti Jožeta Poličarja, Jože Slobodnik poklanja plaketo Mateju Jakopiču, ki si je pridobil najvišjo oceno od vseh vojakov raznih narodov, ki so skupaj trenirali v kanadskem vojaškem 'Camp Borden'-u. Na vprašanje, ali je morda v sorodstvu s slavnim slikarjem Jakopičem, je ponosno odgovoril: "Ne direktno, vendar pa indirektno; on je bil svoboden umetnik, jaz pa sem umetnik svobode".

Jože Slobodnik, Jože Poličar in ppk. Matej Jakopič

Častni Generalni Konzul Jože Slobodnik je bil isti večer počaščen od Mariborske Univerze s prestižno in pohvalno *Svečano Listino* za njegovo nesebično, dolgotrajno in posnemanja vredno delo za dobrobit slovenske skupnosti. Naše iskrene čestitke za to zaslužen priznanje!

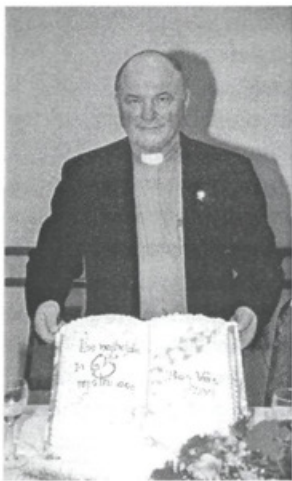

Častni Generalni Konzul RS Jože Slobodnik

IVAN PLAZAR C.M., petinšestdesetletnik...

Anica Resnik

D u h o v n i k Misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega, je bil rojen 25. novembra 1936 v Hrastniku. Leta 1947 se je družina preselila v Brežice, kjer je Ivan končal gimnazijo. V času univerzitetnega študija v Ljubljani, kjer je študiral kemijo in pozneje pouk z a m e n j a l z a ekonomijo, je začel r a z m i š l j a t i o

duhovniškem poklicu. Ob nekem predavanju g. Franca Sodja pri frančiškanih v Ljubljani se je odločil za Misijonsko družbo. Po vojaški službi je 8. septembra 1959 v Beogradu vstopil in 11. septembra 1964 v škofijski kapeli v Mariboru postal duhovnik lazarist. Novo mašo je daroval 13. septembra v Brežicah.

Teološke študije je začel že v novicijatu v Zagrebu in jih v petih letih končal na ljubljanski univerzi z odličnim uspehom in naslovom Master of Divinity.

Duhovniška pot je Ivana Plazarja vodila iz Zagreba v Celje in na razne kraje po Sloveniji kot misijonarja. V prvih letih je bil prefekt dijakov v Zagrebu, ekonom, kaplan, župni upravitelj, misijonar v katoliški diaspori v Beogradu in Srbiji.

V Kanado je prišel 14. decembra 1969 za kaplana k Mariji Pomagaj. Potem je v kratkem času kot kaplan pri Brezmadežni leta 1972 postal odgovoren za pastoralno delo med Slovenci brez lastnih župnij po Kanadi od Montreala do Pacifika. Svoje bogoslovno znanje je uporabljal v vodenju duhovnih vaj za Slovence v Torontu in Clevelandu. V tem času je bil še upravnik mesečnika *Božja Beseda*.

5. septembra je bil poklican na slovensko župnijo Lurške Matere božje v Winnipegu, kjer je uspešno deloval do leta 1981 skupno z mlado slovensko skupnostjo, ki je kmalu pridobila visok ugled v pisanem mednarodnem Winnipegu.

23. julija 1981 se je Ivan Plazar vrnil k Mariji Pomagaj. Kot župnik je skupaj z gg. Ivanom Janom in Jožetom Časlom skrbel za duhovno življenje velike torontske skupnosti, polne z raznimi društvi in dejavnostmi. V avgustu 1987 je sprejel še dolžnosti superiorja torontske hiše lazaristov in ostal v tej službi devet let.

Po zlati maši g. Janeza Kopača 4. julija 1988 in odpovedi župnikovanja je Ivan Plazar postal župnik pri Brezmadežni, kjer deluje še danes. V tem času je začel delovati slovenski starostni dom Lipa. Župnik Ivan je kot predsednik Upravnega odbora domu Lipa posvetil več let.

Vedno zvest Gospodovemu klicu *Pasi moje ovce* je ob petintridesetletnici župnije Brezmadežne organiziral dvotedenski misijon, kakor leta 1981 pri Mariji Pomagaj. Njegova zamisel so bila Marijina romanja po slovenskih družinah v obeh župnijah, kakor tudi molitvene skupnosti za poglobitev verskega življenja v župniji.

Župnik Ivan deli odgovornost za uspešno rast svoje župnije s člani gospodarskega in pastoralnega sveta. Lepo vzdrževana cerkev, poslopja in vsa okolica pričajo o dobrih gospodarjih in vernem slovenskem ljudstvu, ki vsako nedeljo polni cerkvene klopi, se zbira v

cerkveni dvorani h kulturnim in društvenim prireditvam, kot je bil slavnostni večer 22. novembra ob praznovanju 65. letnice rojstva župnika Ivana.

Naš jubilent se zaveda svojega duhovniškega

poslanstva v sedajnem hitrem času, ki nima časa in posluha za Večno Resnico in želi biti duhovni vodja in prijatelj vsem ljudem.

Hvala, gospod Ivan in Bog naj Vas ohranja v Svojem vinogradu še mnogo let.

ŽUPNIJSKI PRAZNIK

Frank Novak

V nedeljo 16. septembra je bil pri župniji sv. Gregorija Velikega dvojni praznik. Slovenski rojaki so se množično odzvali na župnijsko žeganje in obenem proslavili visok življenski jubilej gospoda Ivana Dobrška, ki je dopolnil častitljivih devetdeset let. Sončno nedeljsko jutro je oznanjalo izredno praznično vzdušje s katerim so ljudje napolnili cerkev. Slovesno mašo je vodil slavljeneč g. Dobršek s petimi somašniki. Mogočna Bethovnova skladba *"Boga slavimo"* je naznanila vstopno procesijo k oltarju. Ignac Horvat, predsednik cerkvenega sveta, je v imenu župljanov izrazil čestitke g. Dobršku za njegov visok jubilej. Mlad par v narodnih nošah, pa je predal g. Dobršku šopek rož.

Sodelovanje laikov pri mašnih obredih in uradno petje župnijskega zbora je obogatilo slovesno bogoslužje. Župljani so z zanimanjem prisluhnili nagovoru provincijala kanadskih Salezijancev Luca Lantagne. Čestital je jubilantu g. Dobršku in predstavil duhovnike, svoje svetovalce. Izrazil je globoko hvaležnost g. Stanetu Okornu za njegovo dobro voljo pri kratkoročnem reševanju vloge župnika pri sv. Gregoriju. Provincijal Luc Lantagne je pohvalil župnijsko skupnost, ki je po preizkušnjah preteklega leta postala še bolj povezana med seboj.

Ob koncu maše se je gospod župnik Stane Okorn vsem zahvalil za sodelovanje in jih povabil na slavnostno kosilo.

V dvorani so gostje naprej izrazili spoštovanje in solidarnost žrtvam terorizma, ki je pretekli teden prizadel ZDA.

Po kosilu je spregovoril g. župnik Okorn. Zahvalil se je provincijalu g. Lantagne in njegovim svetovalcem za njihovo prizadevanje za slovensko župnijo sv. Gregorija Velikega. Orisal je dolgoletno in krepostno življenje jubilanta g. Ivana Dobrška in mu čestital v imenu inspektorja g. Lojzeta Dobravca in vseh slovenskih Salezijancev. *"Koliko kapljic, toliko let.."* je iz več kot 400 grl zadonela zdravica g. Dobršku. Slavljeneč je prejel tudi čestitko veleposlanika RS dr. Boža Cerarja.

Provincijal Luc Lantagne je v svojem nagovoru spontano razveselil župljane, ko je oznanil, da bo g. Stane Okorn ostal v župniji vsaj za eno leto kot začasni župnik. Na koncu je bil slavljeneč g. Ivan Dobršek deležen še osebnih čestitk vseh župljanov, ki so se zvrstili, da mu stisnejo roko. Zares srčen dokaz, da je devetdesetletni duhovnik, učitelj, prijatelj in tolažnik ljudi v stiskah, simbol vsega dobrega. Dvojni župnijski praznik je potrdil ta poseben božji dar, ki ga je deležno občestvo župnije sv. Gregorija Velikega v Hamiltonu.

POROČILO 45. OBČNEGA ZBORA

HRANILNICE IN POSOJILNICE "SLOVENIA" PARISHES CREDIT UNION

Z veseljem poročamo o delu in napredku Hranilnice in Posojilnice »Slovenija« v preteklem poslovnem letu. Dobroimetje se je dvignilo v tem času za 3.5 milijone ali 6.4%, in se bližamo 59 milijonov kapitala. Naša Hranilnica in Posojilnica stoji na trdnih temeljih in smo spet doživeli novo rast in nov razvoj. Imamo dovolj predpisanih fondov za kritje dvomljivih posojil, in likvidnost za obvezne rezerve. Letos je bilo sprejetih 106 novih članov, skupno število je sedaj 3039.

Letošnji 45. redni občni zbor se je vršil v nedeljo 25. novembra 2001 ob 3. uri popoldne v cerkveni dvorani na 739 Brown's Line, Toronto. Predsednik Stane Žoldoš je pozdravil 242 navzočih članov ter ugotovil sklepčnost. Začetno molitev je zmolil častiti gospod župnik, Ivan Plazar, v molitvi smo se spomnili na umrle člane. Nato je predsednik povedal navzočim, da danes praznuje g. Plazar 65. rojstni dan in v imenu Hranilnice in Posojilnice čestital in mu izročil darilo. Za čestitke so vsi zapeli »kolker kapljic tolko let«. Predsednik je tudi poročal, da smo letos podarili kulturno nagrado g. Janezu Grum iz Milwaukee, USA, in mu jo že izročili na slovenskem dnevu v Boltonu. Dr. Peter Klopčič je članstvu razložil-opisal Grumovo kulturno delo in trud za slovenstvo. Po napovedi dnevnega reda so bili izvoljeni trije skrutinatorji: Anton Bavdek, Blaž Potočnik in Ludvik Stajan. Odbornik Bill Stajan je prebral zapisnik zadnjega občnega zbora in je bil sprejet. Kot običajno so sledila poročila. Predsednik Stane Žoldoš je opisal delo in odgovornost upravnega odbora med letom. Upravnik/blagajnik Peter Markeš je podal finančno poročilo ob koncu poslovne dobe 30. septembra 2001. Uradnik Tomaž Bratovž, odgovoren za posojila, je poročal, da med letom je bilo izdano 93 novih posojil v skupni vsoti 5.8 milijonov dolarjev. Nato je načelnica nadzornega odbora, Jožica Laszutko poročala

članom, da so v poslovnih knjigah našli točnost in skrbno delo knjigovodstva. Članski kapital je pravilno investiran, in nača finančna ustanova je na trdni podlagi, ker ima zadostne rezerve, ki nam zasigurajo nadaljni in bodoči obstoj. Vsa poročila so bila sprejeta in zapisana v zapisnik. Sledila je razprava o predlogu upravnega odbora, da se konča življensko zavarovanje na hranilnih vlogah. V zadnjih petih letih so se zavarovalne premije zelo povečale, da za vsak \$1 cene zavarovanja je bilo vrnjeno samo \$0.40 pri izplačevanju. Predlog upravnega odbora je bil, da bi rajši ta denar razdelili v korist članom v obliki višjih obresti na njihove vloge. Po kratki debati so člani odobrili predlog odbora. Z novim letom 1. januarja se bo prenehalo življensko zavarovanje hranilnih vlog. Osebna posojila ostanejo zavarovana brez sprememb.

Pri izvršitvi volitve so bili ponovno izvoljeni: Jože Horvat, Peter Klopčič in Stane Žoldoš v upravni odbor in Jožica Laszutko v nadzorni odbor. Tony Ancimer je zaradi službenih odgovornosti odstopil iz nadzornega odbora in na njegovo mesto so člani izvolili Michael Ropret, naš bivši uslužbenec in sedaj po poklicu inženir. Po volitvah je sledil bogat srečolov in malica z družabnim kramljanjem.

OGLAS

*Na prodaj zazidljivo zemljišče
1200m² na področju občine
Ljubljana Brežice*

Tel: 905-420-7323

DOM LIPA

Anica Resnik

V soboto 10. novembra so se prijatelji slovenskega starostnega doma zbrali na letnem banketu pri Brezmadežni v New Torontu. Darko Medved, sedajni predsednik upravnega odbora, je pozdravil vse navzoče.

Dom Lipa - Slovenian Linden Foundation - je od leta 1985 dosedaj največja samostojna slovenska ustanova, priznana od ontarijske vlade za življenjsko vzdrževanje starejših Slovencev. Maja 1987 je bilo poslopje Doma Lipa vredno štiri milijone dolarjev na trgu nepremičnine. Je last slovenske skupnosti, ki vsako leto na občnem zboru izvoli in potrdi odbor Slovencev za nadzor in pravilno delovanje doma. Za vse odbornike je to častna, brezplačna služba skupnosti, neprecenljiv in plamenit dar Domu Lipa, ki je zgrajen popolnoma iz darov Slovencev. Ontarijsko ministrstvo za zdravstvo in socialno skrbstvo nadzoruje delovanje doma in delno krije današnje stroške.

V Domu Lipa bo z novim prizidkom, ki bo odprt v juliju 2002, prostora za sto (100) oseb, razdeljenih v dva oddelka: ostareli stanovalci (residents) in onemogli, ki potrebujejo celodnevno oskrbo (extended care). Za Božič 1987 je tedajni torontski škof koadjutor dr. Alojzij Ambrožič blagoslovil poslopje in novo kapelo. Umetnik Tone Jemec jo je okrasil s kipom Vstalega Kristusa v glavnem oltarju in križevim potom.

V januarju 1988 se je tam naselil prvi stanovalec g. Franc Sodja, kmalu za njim pa še štirinajst oseb. G. Sodja je še danes skupaj z g. Ivanom Janom duhovni vodja Doma Lipa, ki s sestrama Mirto in Veroniko skrbijo in delijo duhovno tolažbo in mir sedajnim stanovalcem.

Na sliki vidite ozadje Doma Lipa s kapelico

Med starostnimi domovi v Torontu zavzema Dom Lipa visoko mesto priznanja in ugleda pri mestnih in pokrajinskih oblasteh. Vsesplošen red in čistoča, poslovanje, zlasti pa številni prostovoljci in

prostovoljke v vseh oblikah delovanja, stalno duhovno vodstvo in navzočnost sester dajejo domu odlično spričevalo in zgled sličnim ustanovam v Torontu. Prav ta karitativnost, uspešnost in ugled v skupnosti, vsa ta socialna zavest je vabilo in vez, ki današnjega predsednika Darkota družita z Domom Lipa. Odzval se je vabilu in prošnji župnika Janeza Kopača in leta 1993 prevzel to odgovorno mesto, kjer uspešno in odlično vrši svoje delo. Po njegovih lastnih besedah, sta mu poleg drugih odbornikov v veliko pomoč odvetnik Anthony Klemenčič in hišna zdravnica dr. Elizabeta Kocmur, voditeljica odbora za povečanje doma.

Dolga je vrsta dobrotnikov, podpornikov, prostovoljnih delavcev, ki so pomagali graditi Dom Lipa in ga še podpirajo od prvih začetkov v letu 1975. Imena Jože Kastelic, mentor, nadzornik vseh preteklih in sedajnih gradbenih del, arhitekt Franc Levec, ki skrbi za Dom Lipa

kot za svoj lastni dom, inženir Franc Markež, praktični strokovnjak, pokojni Lojze Babič, organizator nabiralnih akcij in prostovoljcev, Miro Rak, prvi organizator Walkathona, dr. Stane Bah, prvi administrator Doma Lipa in uspešni predstavnik pri kanadskih oblasteh, ki je v letu 1992 pridobil Domu Lipa Nursing Home License - so z zlatimi črkami napisana v zgodovino Doma Lipa.

Ker Slovenci od leta 1988 niso nikdar zasedli vseh 64 postelj (34 samskih in 30 za onemogle) je bila uprava zaradi zdravega gospodarskega položaja prisiljena sprejemati prebivalce drugih narodnosti, predvsem Slovane. Danes pa je v Domu stalno 75 do 80% Slovencev. Čedalje večja je potreba. Po dogovorih z oblastmi glede finančne pomoči in odločni oceni Doma Lipa, sedaj gradbeno podjetje Canning Company gradi novo poslopje za 36 novih stanovalcev, ki bo povezano s prvotno stavbo. Tako bo v letu 2002 velika slovenska družina praznovala spet lep dan in pomagala svojim starejšim do mirnega in prijetnega koticika v Domu Lipa.

OKTET JURIJ DALMATIN V KANADI

Frank Novak

Vseslovenski Kulturni Odbor je že pred letom dni povabil oktet Jurij Dalmatin iz Slovenije na letošnje jubilejno praznovanje radia Glas kanadskih Slovencev. Izkušnje gostovanj kulturnih skupin, ki prihajajo vsako leto iz domovine, so take, da se le te najavijo s prekratim rokom za temeljito pripravo turneje.

Tokrat je bilo za turnejo dano dovolj časa, saj je dobrodelna akcija okteta Jurij Dalmatin ob 10. letnici radia, preseгла vsa pričakovanja. Poleg osrednjega nastopa ob jubileju radia, je imel oktet še kar sedem kratkih nastopov pri slovenskih organizacijah: na Niagari, v Torontu in

Hamiltonu. Bilo je deset dni polnih kulturno družabnih dogodkov, ki so navdušili slovensko skupnost v tem prostoru. Njihova izbira in predstavitev pesmi je bila prilagojena za uho našega poslušalca. Oktet je v cerkvah pri bogoslužju predstavil izključno slovenske duhovne pesmi. To so vrline okteta Jurij Dalmatin, ki že štiri desetletja bogati kulturni prostor v svojem domačem kraju Sevnici, v Sloveniji in v zamejstvu. S tako dolgo tradicijo ni naključje, da so člani okteta izredno prilagodljivi in družabni posamezniki. Vsa številna druženja med rojaki so bila v znamenju slovenske narodne pesmi in dobre volje. Pevci pri župniji sv. Gregorja Velikega v Hamiltonu so bili deležni še posebno ljubeznive geste. Namreč, umetniški vodja okteta Emil Lenarčič, je ob večerih dobrovoljno svojimi pevci celo našel čas za izpopolnjevanje domačih pevskih zborov in pouk otrok v slovenski šoli.

Po povratku v domovino je oktet Jurij Dalmatin ponovil koncert, ki ga je predstavil ob proslavi 10. letnice radia v Torontu. Sklepni koncert v Sevnici je prav tako vodila Marija Ahačič Pollak. 1. decembra so v pesmi in filmu predstavili turnejo v Kanadi slovenski javnosti in v zahvalo več kot sto njihovih sponzorjem, ki so v Sloveniji podprli to dobrodelno turnejo.

Člani okteta Jurij Dalmatin in njihovi spremljevalci so se izkazali kot zavedni predstavniki svojega domačega kraja, nam rojakom v daljni Kanadi, pa so zapustili vtis kot izvirni kulturni poslanci domovine Slovenije.

Emil Lenarčič

VIKTORIA SKLAD

Milena Soršak

Dragi rojaki

Vsem dobrotnikom Viktorija sklada iskrena hvala za gmotno podpiranje. Organizacija je v svojem 2-letnem obstoju prispevala k nakupu računalniškega programa Sarah-i Evans in terapevtskega stola Sarah-i Žagar, od vsega začetka pa krije stroške terapij za Viktorijo Grzinčič.

Kar nekaj ljudi nas je vprašalo o bodočem delovanju organizacije. Namen je, da ostane trajna dobrodelná organizacija, ki deluje pod okriljem Belokranjskega kluba, in pomaga vsem potrebnim rojakom, posebno otrokom, ki imajo posebne zdravstvene ali druge

potrebe, pa jih OHIP ali drugi fondi ne krijejo, sami pa ne zmorejo finančnega bremena. V teh potrebah se, dragi rojaki, z zaupanjem obrnite na Viktorijo Sklad.

V osebnem imenu in imenu odbora vam prav vsem želim vesele in blagoslovljene božične praznike. Naj vam Božje dete, ki je prišlo na svet, da oznanja ljubezen in blagovest, prinese mir in osebno zadovoljstvo, v novem letu pa naj vas spremlja sreča božične noči.

THANK YOU!

On behalf of my family, I would like to thank all those who contributed money to help us finance our daughter's walker. The walker will help strengthen her legs and allow her to stand independently. We eagerly wait for the day when Sarah will start to walk without an aid!!

Once again, many thanks for your financial support and God bless!!

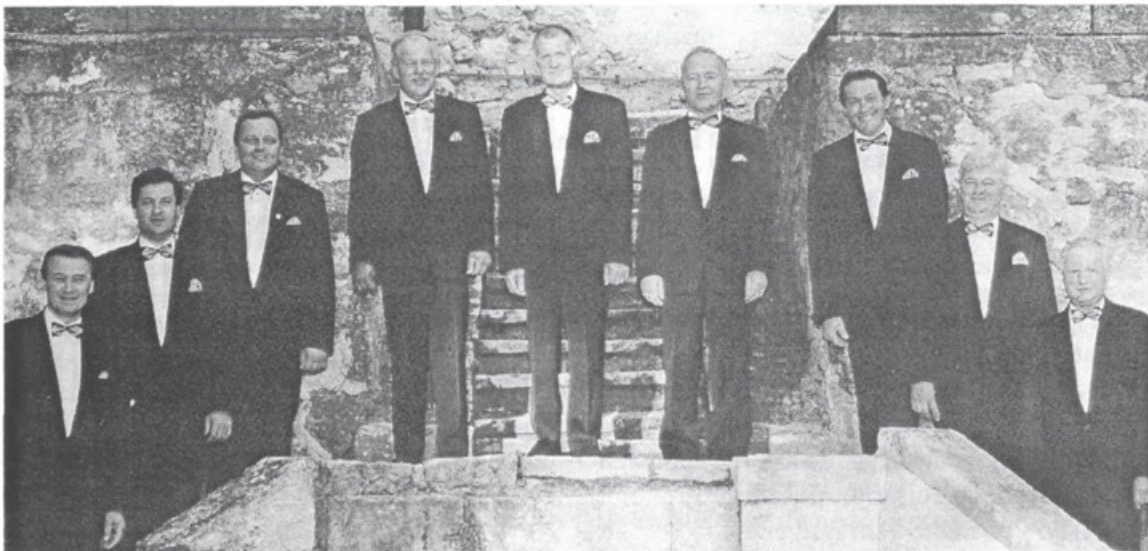
Ed Žagar & Family

Sarah and Justin Žagar

10 LET RADIA GLAS KANADSKIH SLOVENCEV

Poročilo pripravil: Jože Kuček, uredil Frank Novak

Bil je dogodek vreden desete obletnice Radia.

Kar nekaj časa so trajale priprave za počastitev desete obletnice radia Glas kanadskih Slovencev. Želja organizatorjev, da bi pripravili prijeten kulturno-družabni dogodek, ki bo še dolgo odmeval med rojaki, se je v celoti uresničila. Praznovanje je prijazno zaznamoval nastop okteta Jurij Dalmatin iz Slovenije.

Do zadnjega kotička zasedena velika dvorana v župnijskem slovenskem centru v Torontu je dokazovala, da so slovenski rojaki živenci v tej okolici razumeli sporočilo jubileja in se v tako velikem številu udeležili proslave.

Program prireditve je na visoki umetniški ravni vodila Marija Ahačič Pollak. Z izbranimi besedami je povezovala koncert okteta Jurij Dalmatin, ki sodi v vrh tovrstnih vokalnih skupin v Sloveniji. Izbor njihovih pesmi je bil očitno za uho poslušalcev, saj je ogrel dlani rojakom in nemara prenekaterim obudil spomine na brezskrbna mlada leta.

Po koncertu je predsednik Vseslovenskega Kulturnega Odbora Florjan Markun izrekel najprej zahvalo oktetu, nakar pa je v imenu okteta Jurija Dalmatina spregovoril Jože Novak. Predsednik Markun se je s spoštovanjem zahvalil vsem številnim prostovoljcem, ki se vsa leta trudijo za nemoteno delovanje radia. Med temi je potrebno posebej omeniti Jožeta Kastelica, ki radijski ekipi brezplačno zagotavlja ustrezne prostore.

V nadaljevanju smo slišali pozdravna nagovora podžupana občine Sevnica odkoder izhaja oktet Jurij Dalmatin, Andreja Štriclja - in novega odpravnika poslov veleposlaništva v Ottawi, Jožeta Poličarja.

Sledila je slavnostna večerja. Ob izvrstno pripravljenih dobrotah in dobri kapljici smo se v prijetnih pomenkih zadržali še dolgo v večer. Bil je torej dogodek vreden desete obletnice in tega poročila.

PREŠEREN ZASLUŽI BOLJŠE PRAZNOVANJE

(Dnevnik VEČER je na njegov rojstni dan 3. decembra letos objavil isti članek Vilija Čuka pod naslovom "jesenski del praznika", ki ga spodaj v celoti objavljamo)

Ta veseli dan kulture, ki se ga za danes, na dan Prešernovega rojstva, zaradi želje po razigrani rabi mnogoterne in mnogoštevilne kulturne ponudbe domislilo Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, bržda ne namerava sporočiti, da je pa 8. februar, državno postavljeni slovenski kulturni praznik, ta žalostni dan slovenskega kulturnega občestva. Gotovo pa je v ustaljeni in vsakoletni osmofebruarski kulturni slovestnosti za nekatere nekaj tako grenkega, turobnega in omejevalnega, da so v izboru dneva smrti našega pesnika za kulturni praznik videli celo obrise negativne melanholije slovenske duše, ki se je navzela že kar nekakšnega smrtoljubja. Ko bi morali z veseljem slaviti, si postavimo praznik radosti na dan smrti, so negovali marsikateri "kulturniki", pri tem pa dodali tisto nujno, da "tako ni nikjer na svetu".

Morda je člane plenuma kulturnih delavcev Osvobodilne Fronte med "osvobodilnim" bojem, ko so 8. februar razglasili za praznični Prešernov dan, k "nepravilni" odločitvi nagovoril sam pesnik, ko je izrekel svoj memento mori, spominjaj se smrti. Morda so tedanje (komunistične) avtoritete, ki so na Slovenskem med redkimi v Evropi ustvarjale odporiško kulturništvo, razmišljale povsem razumno: šele smrt pokaže veličino dela in odloči, kdo se bo znašel v nesmrtnem panteonu. Kakorkoli je že bilo, 8. februar, ki je Prešerna leta 1849 nepreklicno izbral za večnost spomina, ni bil napaka niti greh tiste slovenske kulturne politike, ki je po letu 1945 vztrajala pri Prešernovem smrtnem dnevu, kot slovenskem kulturnem prazniku.

Letos in prav danes, ko je ministrstvo za kulturo povabilo kulturnike k temu veselemu dnevu kulture, bi pa bilo to mogoče razumeti kot klic sproščenosti duha, ki naj bi kultura tako ali tako nasploh omogočala, in k premagovanju tiste

zategnjenosti, ki so jo nekateri čutili do preveč resnega in "nekorfilškega" dogajanja ob vseh dosedanjih osmih februarjih. Prva popuščanja resnobi in turobi so bila zaznavna ob lanski 200. obletnici Prešernovega rojstva, ko so prešernost (in ne žalost) kulture poudarili z imenovanjem leta 2000 za "Prešerno leto". Kakorkoli - morda za koga tudi žalostno - se je Prešernovo leto izteklo, v domisljici je bilo vendar mogoče najti povsem uporabno in prijetno težnjo k radostni popularizaciji in množičnemu izkoriščanju kulturnih programov. Nasledek lanske izkušnje s prešernostjo ob Prešernu je gotovo ta današnji veseli dan kulture, ki bi ga lahko imeli tudi za drugi, jesenski del v februarso zimo postavljenega kulturnega praznika.

Sicer pa bi bilo narobe misliti, da gre za slovesnost in čaščenje, to načelo ni zapovedano niti v 8. februarju. Ta veseli dan je dobrodejna osvežitev ustaljenosti, ki grozi, da kulturna ustvarjalnost postane verziranost brez smisla za občinstvo, ki mu je namenjena, postane ravnodušno, namesto da bi bilo s kulturo zasvojeno, od nje odvisno. Današnji dan in taki dnevi v naslednjih letih naj bi bili po želji in načrtih ministrstva način oživljanja obeh partnerjev ob kulturnem izdelku - ustvarjalca in portrošnika. To je tudi spodbuda za pogumnejšo pot kulture v čedalje večjo finančno samostojnost, ko bodo kulturni programi postali odvisni predvsem od občinstva. Kdor ne bo z njim, kdor ne bo znal krotiti njegovih včasih tudi cenenih, plehkkih želja in publiko voditi k plemeniti, a sproščeni duhovnosti, mu ne bo dobro in mu iz zagate tudi država ne bo pomagala. Programi za današnji ta veseli dan kulture kažejo, da se marsikje zavedajo nujnosti po izvornosti. Dan odprtih vrat kot še vedno večinska oblika posebnih programov bo obveljal kot izraz lenobnosti in nesposobnosti kulturnikov.

SAMO NAROD, KI SE JE PRIPRAVLJEN SOOČITI S TEMNIMI STRANMI SVOJE ZGODOVINE, JE RESNIČNO VELIK NAROD

Dr. Janez Drnovšek

November 1, Ljubljana Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je na spletni strani objavil sledečo poslanico ob prazniku Dneva mrtvih, ki jo objavljamo v celoti:

dr. Janez Drnovšek

»V dnevih, ko se odpravljamo na grobove svojih najbližjih, so se pojavila pred nami nova spoznanja o množičnih grobovih iz polpretekle zgodovine. Verjamem, da ni med nami nikogar, ki bi ob teh

spoznanjih lahko ostal čustveno neprizadet. Ta spoznanja nas ponovno silijo k razmišljanjem o naši preteklosti, o njenih temnih in tragičnih straneh.

V človekovi naravi ni, da bi se predvsem spominjal tragičnih dogodkov. Pa vendar mora zrel evropski narod biti sposoben tudi soočanja s tovrstnimi dogodki. Biti mora pripravljen na objektivna zgodovinska spoznanja, ne glede na to, kako temna so ta. Večina evropskih narodov se je v preteklih desetletjih bila pripravljena in zmogla spraviti sama s seboj, s svojimi ljudmi. še več, našli so dovolj moči in zmožnosti za odpuščanje, da so se evropski narodi spravili med seboj in se celo začeli med seboj intenzivno povezovati. Za seboj so pustili desetletja in celo stoletja vojn, ki so izvirala iz različnih zgodovinskih, materialnih in ideoloških konfliktov. Sedaj evropski narodi živijo medsebojno povezani, prepleteni, skupaj si prizadevajo za demokracijo in blaginjo vseh.

K tem narodom želi pristopiti tudi Slovenija. Vstopanje v evropske povezave ni le dejanje, ki

zasleduje materialne cilje in blagostanje, zasleduje naj tudi duhovne in moralne cilje. Motijo se tisti, ki menijo, da nam gre pri vstopanju Slovenije v evropsko povezavo samo za materialno blagostanje, gre nam tudi za vrednote. Razprava o temnih plateh lastne narodove zgodovine je ena takšnih.

Toda preden bi si dovolili izreči končno sodbo in ustvariti celovito razumevanje dogodkov iz polpretekle zgodovine, nas čaka še veliko truda. Zgodovinarji in drugi strokovnjaki bodo morali bolj natančno pregledati dogodke po drugi svetovni vojni na slovenskih tleh. Čaka nas parlamentarna razprava in priprava deklaracije o teh dogodkih. Pričakujem, da bo kljub razumljivemu čustvenem naboju potekala strpno, z zmožnostjo vsaj nekoliko razumeti tedanje zgodovinsko brezno, v katerega se je pred dobrega pol stoletja pogreznila vsa Evropa., ves svet. Bilo je obdobje skrajnosti, medtem ko zmernosti in normalnosti praktično ni bilo. Spoštovanje in strpnost med narodi in ljudmi je izginila. Demokratične institucije, ki so zagotavljale vsem državljanom svoboščine in pravice, so bile porušene ali vsaj resno načete.

Pričakujem, da bo tudi slovenski narod zmogel strpno razpravljati o teh dogodkih, vojnih vihrah, ki so napravile toliko zla tudi v Sloveniji. Na dan so privrele najnižje človeške strasti, sovraštvo je bilo brezmejno. Izginilo je spoštovanje do osnovnega človekovega dostojanstva, v obdobju neposredno po vojni so se vrstila maščevanja. Državne ureditve v današnjem smislu in spoštovanje temeljnih človekovih pravic ni bilo. Maščevanja so se izvajala množično, sodnih postopkov ni bilo, dokazovanja posameznikove individualne odgovornosti tudi ne. Ne smemo pozabiti, da se

Evropi, prav na naših tleh so se znašle mnoge tuje vojske, nabralo se je čez vso vojno nakopičeno sovraštvo. Enkratna geografska lega, ki jo Slovenija sicer premore, se je v tistem obdobju pokazala kot usodna. Maščevanja so potekala povsod po Evropi in svetu od Dresdna do Hirošime. Tudi Slovenija temu ni ušla.

Kot kaže, je bilo potrebno veliko časa, da se drznemo uzreti nazaj v to obdobje, brez strahu ali sovraštva. Zato, da se bomo lahko resnično soočili sami s seboj, s svojo celotno zgodovino. Gre za dejanje, ki je moralno dejanje. Tudi za generacije, rojene po drugi svetovni vojni, takšno dejanje ni lahko. Kljub temu smo nanj pripravljeni, zato da se bomo lahko v miru ozrli proti prihodnosti. Prepričan sem, da bo slovenski parlament in druge državne institucije zmogle takšno dejanje. Gre tudi za dejanje nacionalnega samospoštovanja in dejanja nacionalnega ponosa.

Slovenske demokratične institucije so trdne. Verjetno bolj trdne kot kdajkoli po obdobju skrajnih delitev v preteklih desetletjih. Prevladuje zmeren, v prihodnost usmerjen pogled. Ni namen razprave o polpretekli zgodovini kakorkoli na novo legitimirati ali delegitimirati zgodovinskih dejstev. Gre za to, da se jih sprejmemo takšna, kot so bila. Prepričan sem, da smo zmožni obsoditi vse zločine, da bomo našli in uredili vse grobove, zagotovili ustrezna obeležja, kot so to napravili povsod po Evropi. Vlada se bo po svojih močeh in pristojnostih vključila v ta prizadevanja. Pomagala bo najti ustrezne rešitve, ki bodo mrtvim povrnile pieteto. Ne dvomim, da bo parlament v svojih razpravah zmozel razločiti

med zgodovinskimi dogodki in sedanjostjo. Pogubno pa bi bilo, če bi kdo zgodovinske tragedije skušal zlorabiti za svoje politične namene. V tem primeru bi slovenski narod padel na zrelostni preizkušnji.

Slovenska država in slovenska vlada v preteklem desetletju za dosego vsebinske sprave ni posegala po skrajnih ukrepih, ki bi ustvarjala nova sovraštva, nove napetosti. Ni izvajala dejanj, ki bi povzročala nove krivice. Izbrali smo srednjo pot, umirjeno in premišljeno. Poskušamo popravljati pretekle krivice, ki ne bi ustvarjale novih. Sprejeti zakoni, izvajanje denacionalizacije, iskanja političnih ravnotežij in širokega nacionalnega konsenza o ključnih vprašanjih so po mojem prepričanju najbolj primeren pristop tudi za preseganje zgodovinskih travm in zamer. Še naprej in še bolj aktivno v prihodnje prizadevali, da tako tudi ostane. Vključitev vseh segmentov slovenske družbe in njenih državljanov prav gotovo na najbolj ustvarjalen in smiseln način zagotavlja sožitje v državi. Morda se v tem razlikujemo od drugih držav v Srednji Evropi, morda smo prav zato uspešni.

Samo narod, ki se je pripravljen soočiti s svojo celotno zgodovino, tudi s tragičnimi dogodki, je velik narod. Napočil je čas, da tudi slovenski narod postane velik evropski narod. Z umirjenim pristopom, medsebojno strpnostjo in premišljenostjo, odločenostjo in pogumom, ki ga premoremo, nam bo zagotovo uspelo prestopiti prag zrelih evropskih narodov.«

ODMEV IZ KANADE

Verjetno je bila večina kanadskih Slovencev prijetno presenečena nad spravno izjavo predsednika slovenske vlade in prvaka Liberalne Demokratske Stranke, dr. Janeza Drnovška. Tako bo končno njegova vlada po šestinpetdesetih letih največjega bratomornega zločina v zgodovini slovenskega naroda, (skupaj s predsednikom države Milanom Kučanom), poskušala to tudi uradno priznati. Pozdravljamo tudi njegovo obljubo, da bo z ustrezno zakonodajo tudi poskušal popraviti pretekle krivice brez ustvarjanja novih in mrtvim povrniti pieteto, 'kot so to že napravili povsod po Evropi'.

Ne strinjamo pa se z njegovo primerjavo naše zgodovinske tragedije z medvojnimi bombardiranjem Dresdna in Hirošime, saj sta bila ta dva mesta uničena že med vojno, medtem ko so se vršili množični umori neoboroženih v Sloveniji šele dolgo po podpisu mirovne pogodbe. Ta genocid se je vršil v ostrem nasprotju ženevske konvencije in z uradno sankcijo tedanje komunistične vlade Slovenije.

Vendar pa želimo dr. Janezu Drnovšku uspešen in pospešen sprejem njegove zapoznele sprave z nasvetom, da razdeli vsem članom parlamenta govor dr. Antona Jamnika kako doseči nemaščevalno spravo. Ta je bil objavljen v zadnjih treh številkah Glasila.

Bližnja bodočnost pa bo pokazala, ali je bila iniciativa dr. Drnovška iskren poskus za resnično spravo ali pa samo cinična oportunistična retorika v upu za pospešeni vstop Slovenije v evropsko skupnost in NATO. Naš sum temelji na dejstvu, ki ga dr. Drnovšek sam prizna, da njegova "slovenska vlada v preteklem desetletju za dosego vsebinske (resnične?) sprave ni posegala" po raznih ukrepih ali dejanjih z dvomljivim izgovorom, češ da bi takratni posegi in dejanja "ustvarjala nova sovraštva, nove napetosti in 'povzročala nove krivice'".

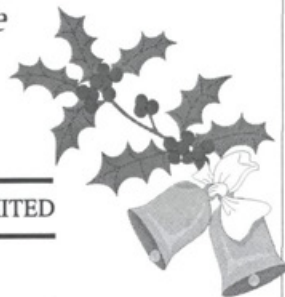
V upanju, da so naši sumi neutemeljeni, želimo predsedniku vlade, dr. Janezu Drnovšku, veliko uspeha pri hitrem formiranju iskrene in pravične sprave, čeprav zakasnele. To bo tudi jasen dokaz, da sta njegova slovenska vlada in slovenski narod uspešno prestopila 'prag zrelih evropskih narodov', zavedajoč se, da trenutna visoka inflacija ni 'edini črni madež' samostojne Republike Slovenije, ki lahko prepreči njen sprejem v Evropsko Unijo...

PREDSEDNIK R. SLOVENIJE MILAN KUČAN V BUCKINGHAMSKI PALAČI

11. decembra je predsednika republike Slovenije Milana Kučana na drugi dan njegovega tridnevnega obiska v Veliki Britaniji v Buckinhamski palači sprejela kraljica Elizabeta II. Srečal se je tudi z ministrom za obrambo Geoffryem Hoonom ter zunanjim ministrom Jackom Strawom. Obiskal je še Greenwich, ki je pobrateno mesto s štajarsko prestolnico Mariborom.

*Vesele in blagoslovljene božične praznike
ter srečno Novo leto
želi vsem prijateljem in znancem*

METRO

MEDICAL LABORATORY LIMITED

in družina Ugovšek

BLEJSKI OTOK

Tony Ovsenik

Slovenija kot prava demokratična država, bi morala gotove postopke o denacionalizaciji pospešiti. Eden od teh je vrnitev otoka na Bledu v naravi Katoliški Cerkvi. Odločili so se za vrnitev cerkve same, a ne otoka. Kako si to dovolijo, je nerazumljivo za nas, ki živimo v demokratičnih deželah.

Blejski otok je bil v lasti cerkve že od leta 1004. Toraj bo skoraj tisoč let, kar je cerkev skrbela zanj. Kar naenkrat je pa preveč dragocen, da bi ga vrnilo pravnemu lastniku od katerega je bil ukraden 5. aprila 1941. Naj se vrne pravnemu lastniku!

Tu bi mogoče mi lahko priskočili na pomoč blejskemu župniku dr. Janezu Ambrožiču. Bil sem pri njem in sva se menila o tej zadevi. Če bi se zbrali Slovenci živeči izven matične domovine in pritisnili na slovensko vlado, naj vrne otok skupno s cerkvijo nazaj blejski župniji, bi ta spet lahko gospodarila z njim in ga obnovila, kot je to že storila s cerkvijo.

V tej cerkvi na otoku se letno poroči veliko parov. Včasih celo štiri poroke na eno soboto. Po župniku dr. Ambrožiču bi taka pomoč lahko

prišla s podpisi in naslovi rojakov po svetu poslanih predsedniku vlade Republike Slovenije, n. pr.:

“Podpisani katoličani slovenskega rodu, živeči v Združenih Državah, Kanadi, Argentini, Avstraliji, Nemčiji in drugod po svetu, pozivamo vlado in parlament Republike Slovenije, da ponovno proučita vprašanje lastnine blejskega otoka ter mu vrnita status, kakršnega je užival na dan 4. aprila 1941.”

Blejski otok je bil last Katoliške Cerkve že od leta 1004 in v tem času je je Cerkev dokazala, da je njena uprava povsem složna z interesi slovenskega naroda. Ni torej nobenega pravnega razloga, zakaj naj bi si država prilastila blejski otok, ki pripada njegovi legitimni lastnici - slovenski Katoliški Cerkvi.

Vrnitev blejskega otoka slovenski Katoliški Cerkvi bo tudi pripomogla k spravi, (kot jo priporoča sam predsednik vlade, dr. Janez Drnovšek) ter tako prispevala k splošnem pomirjenju med slovenskim narodom in je zato v njegovem najboljšem interesu.

GRADBENO PODJETJE JOE KASTELIC

ŽELI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM
VESELE IN BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO 2002

SLOVENIJA NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Miro Koršič

Foto: Marko Feist / Slovenske Novice

Mladen Rudonja (13) je zabil zgodovinski gol.

Slovenija se je uvrstila med najboljšimi na svetu. V zadnji fazi, je v svoji grupi zasedla drugo mesto. Kot drugo uvrščena je odigrala tekmo doma in 'zunaj' in je premagala Romunijo v Ljubljani ter izenačila v Bukarešti. Tako bodo prvič nastopali na svetovnem prvenstvu v nogometu, ki bo drugo leto. Polovico tekem bo odigrano v Koreji, polovico na Japonskem. Prva tekma bo v Seoulu 31. maja, zadnja pa v Jokohami 30. junija. 32 ekip je razdeljenih v osem grup, Slovenija je v skupini s Španijo, Paraguajem in Južno Afriko. Svetovno prvenstvo v nogometu je največja športna prireditev na svetu in se vrši vsake štiri leta. Črna in bela žoga je epicenter tekme, katero poznamo v severni Ameriki pod imenom 'soccer' drugod po svetu pa 'football'. Braziljska virtuoznost je skoraj minila, saj so se komaj kvalificirali za to prvenstvo, čeprav so bili od začetka kar štirikrat svetovni prvaki. Na zadnjem svetovnem prvenstvu 1998 je Francija premagala Brazilijo. Argentina je trenutno favorit pri angleških 'bookmakers'. Tudi tokrat bodo presenečenja in upajmo, da bo Slovenija ena izmed tistih držav, ki bodo presenetile.

LOV BELOREPNIH JELENOV NA PLANICI

Frank Brence

Planica - november 7, 2001

Petindvajset let že lovimo belerepne jelene po svojem zemljišču - Planici. Tudi to jubilejno leto je bilo uspešno. Več kot trideset lovcev se je udeležilo letošnjega lova. Med nami je bil ponovno gost iz Slovenije, toda to pot ni bil srečen. Želel je upleniti rogača a mu ni bilo naklonjeno. Skupno je padlo 17 divjadi. Tudi lovci z loki so bili srečni in uplenili dve košuti.

Na sliki vidite 3 največje jelene.

KROKARJEV KLIC NA REKI YUKON

(1,330 kilometrov od Kanade do Aljaske v devetnajstih dneh)

Jure Čeh

Ja, Reka Yukon, ti si me zvalila na svoje motne vode. Nisem te prišel ne osvajat ne osvojiti. Na tvojih valovih nisem bil prvi ne zadnji. Ničesar nisem odkril, česar so odkrivali že mnogi pred menoj. Šel sem, da sem prisluhnil tvoji govoric, govoric dreves ob tvojem bregu, govoric dežele, živali in rastlin, govoric ljudi, ki so bili poslani naproti, govoric dneva in noči, sonca, meseca in zvezd, dežja, vetra, snega.

Na predvečer odhoda domov sem sedel na preprosti klopci, ki je obkrožala visoko smreko. Mirno je bilo. V ozadju je šumela reka Yukon. S strani mi je veter vsake toliko časa prinesel zvok praskanja smrekovih polen v tabornem ognju, okoli katerega so sedeli Uroš, Brane in Toni. Pred menoj je skakljajl črn krokar in sproti zobal zrna, ki sem mu jih drobil.

“Lepo, da se takole poslavljamo”, sem pomislil. Moje misli so veljale krokarju, smreki in reki za menoj, stvarjem, ki so navidez ločene od nas, pa vseeno živimo vzporedna življenja.

Zaklad na reki in v gozdu

Pogledal sem svoje dlani. Raskave in razpokane so bile. Na 1330 kilometrov dolgem spustu po reki so držale veslo in neutrudno poganjale raft naprej proti navideznemu cilju. Med drobne razpoke, ki so jih povzročili mrz, veter, voda in sonce, so se naselile saje vseh tabornih ognjev, drobna rečna mivka, morda celo kak zlati prahec, droben delček kovine, ki je pred stotimi leti prav na tem mestu obnorela svet.

Pa sem tudi sam našel kaj tega zlata? Ja, našel sem zaklad v obliki neverjetne in blagodejne tišine, v obliki ljudi, ki nam je reka pripeljala naproti, v obliki nevidnih vezi tovarštva, ki se je spletlo med nami, ter v obliki hrepenenja po najbližjih. Prav daljava in ločenost sta mi razkrili,

kje leži moj največji zaklad, dve hčerkici, ki vsaka po svoje stopicljata njunemu življenju naproti.

Skozi ogledalo krokarjevih oči sem podoživel prizore, ki sem jih bil deležen. Večer v Fort Selkirku. Dolge deltaste formacije so se, druga za drugo, omikale proti jugu, v toplejše kraje. Divje kanadske gosi so se oglašale z zanje značilnim jokom ter oznanjale prihajajoči čas zime. Na arktična področja, v porečje Mackenzie ter v yukonsko nižavje se bodo vrnila šele z naslednjo pomladjo.

Vzvišen nad njimi je ostajal beloglavi jezernik, čudovit ptič, katerega razpon kril seže do dveh metrov. Včasih, kadar smo veslali mirno, se ni pustil motiti. Le strmo nas je opazoval izpod ostrih obrvi. Beloglavi jezernik ne pobegne pred zimo. Pozimi, ko reka zmrzne, leta nizko nad njeno površino, iščoč razpoke v ledu, koder se mu obeta hrana.

Samo nedolžno srečanje z medvedom

Ko sem načrtoval odpravo na to področje, sem se najbolj bal morebitnega srečanja z medvedom. Edina zanesljiva obramba pred medvedom je previdnost in puška - 12 gauge shotgun. Na Aljaski bi jo brez težav kupili iz druge roke in jo ob odhodu prodali. V Kanadi pa so zakoni, ki določajo posest orožja veliko strožji. Tako smo bili oboroženi le z lovskimi noži, lovskim lokom ter tako imenovanim “bear attack” (napadalec medveda) razpršilo, ki ga v tamkajšnjih trgovinah prodajajo kot obrambo pred medvedom - je bolj turistični spominek kot kaj drugega. Vseeno je razpršilo postalo neločljivi del Branetove opreme, bolj njemu v psihično oporo. Občutek sem imel, da bi se medved šele takrat krepko razjezil, ko bi mu vonj po razpršilu prismrdel v nos.

Lovski lok je bil še večja pogruntavščina. Uroš ga je na vsej naši poti odvil le dvakrat. Prvič je zadel brezo, dugič pa je izgubil puščico. Mislim, da bi bilo medvedu, ki bi vdrl v naš tabor težko dopovedati, naj počaka, da Uroš odvijje skrbno zaviti lok, nastavi puščico in sproži. Lovski noži pa so poglavje zase. Uporabljali smo jih za rezanje salame, Toniju pa je uspelo urezati se še v prst.

Na področju yukonskega teritorija živi okoli 30000-glava medvedja populacija. Prostor si delita rjavi medved (grizli) in črni medved, ki mu tudi pravijo baribal. Grizlija prepoznamo po višjem plečnem delu, za razliko od črnega medveda, ki ima višji ledveni del. Grizli je večji in teče tako hitro, da na kratke razdalje ujame mladega severnega jelena. Je odličen plavalec in plezalec. Vsekakor ga ni pametno nenapovedano srečati.

Kar nekaj lovcev, ki smo jih srečali ob poti, nam je delilo nasvete. Nekdo nam je zatrjeval, če pomočiš z urinom okoli tabora in tako markiraš svoj teritorij, ne boš doživel nezaželenega obiska. Drugi je na to le zamahnil z roko in dejal, da to ne velja za mladega, ogroženega ali hudo lačnega medveda. Pat Dewhurst, upokojeni vojak je pa dejal: "Če je nekomu dano, da se sreča z medvedom, se pač sreča z medvedom - in konec" in nam je ponudil popečen toast s slanino in jajcem.

Dva dni kasneje smo veslali od Ballarat Creeka proti Rosebute Creeku. Veter smo imeli proti sebi. Po bazaltnih stenah, ki smo jih zapustili, se je desni breg odprl. Sestoji brez so žareli, oblečeni v jesensko rumenilo, pomešani med temne smreke. Na levi strani se je vrstila veriga otočkov. Naenkrat me je Uroš, ki je medveda prvi ugledal, dregnil z veslom. Hitro sem iz zaščitne vreče potegnil pripravljeno kamero in začel snemati. Črni medved. Bil je daleč, na obali otoka, kjer se je hranil z brusničnjem. "Poskušajva priti bliže", sem zašepetal Urošu, odložil kamero in zagrabil

veslo. Potiho sva se mu skušala približati, takrat pa se je obrnil, naju zagledal in jo ucvrli skozi obrežno podrastje v varno kritje. To je bilo naše edino srečanje z medvedom, ki se je tako za nas kakor tudi za medveda dobro končalo.

Tega ne morem trditi za dve losovi kravi, ki sta nama popestrili jutro pri Nationu na Aljaski. Utaborili smo se na levem bregu reke, ki se je na delu do Circla prebijala skozi zadnje soteske, katere je izdolbla skozi skalno gorovje. Množica živalskih sledi in odtisov je pričala, da se nahajamo na živalskem predelu. Losovim sledem, ki so bile najbolj ugreznjene, so se pridruževale medvedje, med nje pa so se mešale še volčje sledi in vtisi manjših živali. Ob šotoru smo zakurili velik ogenj iz naplavljenega lesa, vse to pa ni prav nič motilo prikupnega drevesnega ježevca. Tamkaj se imenuje "porcupine". Dobrodušen in simpatičen se je primajal prav v bližino ognja, si nas ogledal in se nato počasi oddaljil. Kot šivanke ostre bodice, ki jih ima predvsem na repu, so njegova učinkovita obramba. Celo medvedje ga pustijo pri miru. Če se kakšna žival le spozabi, se ji ne obeta nič dobrega.

Kopanje usodno za losovi kravi

Ko smo se zjutraj zvekleli iz toplega objema spalnih vreč, je Toni preostalo žerjavico razpihal v jutranji ogenj. Posedli smo okoli njega in se pripravljali na zajtrk. Takrat se mi je zazdelo, da se na nasprotnem bregu nekaj premika. Pozorno sem pogledal. Ničkolikokrat nas je kos naplavljenega lesa skoraj prepričal, da opazujemo žival, ki se napaja. Tokrat pa res; prek preliva med bregom reke ter bližnjim otokom sta bredli dve losovi kravi. Skočili smo od ognja, Uroš in Toni z daljnogledi, jaz s kamero. Jutranji prizor je bil res lep. Ko sta losovi kravi pribredli iz vode, sta se otresli, nato pa se počasi, kakor dve mestni dami, sprehodili ob bregu otoka. Ta počasnost in to razkazovanje sta bili za njiju usodni. Opazili so ju tudi lovci, ki so taborili v bližnjem taboru. Prek reke so se zapeljali s

čolnom. Pet strelav in stokanje krave, ki ni bila dosmrtno zadeta, so prekinili jutrišnjo tišino. Kar malo pretreseni smo bili, a narava je v svoji borbi za obstanek tudi kruta. Reka je to vedela. Mirno je tekla naprej.

Krokar je pojedel zrna, ki sem mu jih nadrobil. Odmaknil se je nedaleč stran in si ob

veji čistil kljun. Kup prizorov je še ostal, katere bom podoživljal doma ob dolgih zimskih večerih in jih delil z mojimi otroki. Takrat si bom obnavljal preprosti odgovor na vprašanje, ki ga po indijanski mitologiji postavlja krokar: "Kam greš?"

PETI SVET - ALI OVCE MARKA POLA

(Po originalnem rokopisu Miroslava Raka)

(nadaljevanje)

četrti del in konec.

Sam sem se največ zadrževal v kuhinji. Kuharju so se kar zasvetile oči, ko sem mu predlagal, da gremo k pastirjem in kupimo "Yak" teleta, da spremenimo enoličen jedilni list. Ko sem omenil to, je bil Jeep takoj poln prostovoljcev. Vprašal sem jih kdo bo plačal in so mi hitro odstopili sedež poleg šoferja.

Pastirski tabor je bil oddaljen kakih deset kilometrov. Povabili so nas v "Yurt" in ob okrogli steni smo po turško posedli po preprogah. Ženske so pred nami razgrnile prt in nam postregle s čajem in hrano. Povedali smo jim, da bi radi kupili teleta. Starejši moški je poslal dva mlajša pastirja, da sta z bližnjega pobočja v ogrado prignala celo čredo, kakih sto "Yakov". Izbral sem najmanjšega. Težak je bil dobrih stovdvajset kilogramov. Moji spremljevalci so rekli, da ga bodo plačali drugi dan, a jaz sem imel občutek, da ga bodo meni zasolili, pastirjem pa le minimalno plačali, zato sem jih ignoriral, kot da nisem nič slišal.

"Skolko dolarjev?" sem vprašal starejšega, ki je bil videti gospodar.

"Ne znajem!" je sramežljivo skomizgnil z rameni. S strani je eden nasih rekel: "Dvadsjat!" in drugi "Tritsjat!"

"Pedesjat dovoljno?" sem vprašal jaz.

"Da!" je globoko izdihnil gospodar. Iz

njegovega prijaznega nasmeha sem razbral, da je bil zadovoljen z mojo ponudbo. Kasneje sem zvedel, da za odraslo živino na pašnikih dobijo le šestdeset dolarjev. Večina trgovine na deželi je barantanje z materiali, kot so: moka, sladkor, obleka, preproge in blago za ovce, kože in živino. Lokalni denar so Sumoni, ruski rublji in nadvse spoštovan ameriški dolar. Na plastiko, oziroma na kreditne karte, razen v večjih hotelih, lahko pozabiš ali si z njimi čistiš zobe.

Ponovno sem spoznal, da sta angleščina in še bolj ameriški dolar prevzela ves svet, a na tem pohodu je bila zame in za Toneta ruščina pravi božji blagoslov.

V taboru sem boljše dele teleta odrezal za našo kuhinjo in kuhar me je vprašal kako naj pripravi večerjo.

"Tako kot vedno! Veliko čebule in ne preveč pečeno!" sem odgovoril.

Bila je že trda tema in sneg je rahlo naletaval, a o naših lovcih ni bilo ne duha ne sluha. Končno so se vrnili, a tokrat sta bila Toni in Mell uspešna in v taboru je bilo veliko veselje. Navdušeno sta razkazovala svoje trofeje in oba hkrati razlagala svoj uspešen lov. Še isti večer sta pri Winiaminu naročila dovoljenje za odstrel kozorogov, saj sedaj že ni bilo več mnogo časa in bo treba z lovom pohiteti, ker je en dan, ali še

bolje dva, sta namreč potrebna za prepariranje trofej; preparatorji so delali vso noč.

Tone je vzel celo kožo ovna, Mell pa le polovico, kot jaz. Hudo mi je bilo, ko v temi nisem mogel slikati trofej, a zjutraj so bili ovni že slečeni.

Za ovne smo držali svoj nivo, saj so vsi trije na vsako stran merili preko stodvajset cm. Tonetov in Mellov sta po ovoju merila par centimetrov več kot moj, a moj je imel bolj tipične navzven štrleče roge.

Lovca sta že zgodaj zjutraj odšla na lov; vreme je bilo nestanovitno; tu in tam so se med vrhovi podili oblaki, iz katerih je poševno snežilo, a sončni žarki so jih poskušali prebiti in upal sem, da se bo vreme izboljšalo. Mnogokrat pa se tudi zgodi, da megla in oblaki lovcem pomagajo pri naskoku na divjad.

Rad bi šel z lovci, a vem, da je lov osebna stvar, ki jo primerjam z molitvijo; pri obeh je najbolje, da si sam in zbran. Prepričan sem tudi, da bi bila Tone in Mell prej uspešna brez vodičev, ki mislijo, da so nevidni in vedno rinejo naprej, tako da lovcu preženejo vso divjad. Za Toneta je bil še večji problem, saj se mu je poleg vodiča Tajika pridružil se Ulmer. Za mene osebno je "solo" lov najlepši in najuspešnejši. Razumljivo je seveda, da v ekstremnih razmerah, kot recimo na Arktiki, bi bilo to preveč riskirano, a po drugi strani je lov bolj pošten, če lovec malo riskira. V Pamirskih gorah bi bil za spremstvo prav dovolj šofer, ki pozna pokrajino in radijske povezave. Tega sicer ne priporočam začetnikom. Moj način lova je bolj primeren za take lovce, ki smo že šli okrog zadnjega ovinka.

Čez dan nisem imel kaj početi; šel sem v šotor, v katerem so preparatorji v velikem čeburu kuhali glave ovnov, tako da so iz njih lahko

potegnili rogovino. Ob strani pa so kuhali ovno meso. Našel sem majhno ponev in na drugi strani čebra pekel tanke rezine pljučne pečenke in jih polagal na desko. Hitro so ugotovili, da je na moj način pripravljena hrana bolj okusna in so vse sproti pojedli, a tudi jaz nisem ostal lačen.

Dan je hitro minil in prvi se je vrnil Mell. Bil je ves nasmejan in se je ponašal z mogočnim kozorogom. Že v trdi temi se je pripeljala Tonetova skupina, a brez plena.

Lovili so v drugi smeri in so imeli slabo vreme. V gorah je vedno tako; na eni stani sonce, na drugi pa vse drugo.

Največ aktivnosti je bilo v četrtem šotoru, kjer so na razpetih kožah menjali grobo sol, da se čim bolj posušijo. Kože mojih trofej so bile že čisto suhe in pripravljene za pot.

Naslednji dan je tudi Tone uplenil lepega kozoroga. Meni je zmanjkalo filma, čeprav sem jih prinesel dvanajst, tako da nisem mogel ničesar več fotografirati.

V glavnem sem vam opisal čudovito doživetje mojega lova; Tonetova in Mellova so verjetno malo drugačna, saj sta mnogo več časa prebila v čudovitih Pamirskih gorah, medtem ko sem se jaz bolj seznanil z običaji in navadami tamkajšnjih prebivalcev.

Padlo je precej snega in zameti so postajali globlji in globlji. Ob večerji smo se pogovarjali o našem čudovitem lovu, a vse nas je skrbelo, kako bomo vozili preko visokih prelazov. Soglasno smo sklenili, da se vrnemo en dan prej, kot je bilo predvideno. Že zvečer smo v pripravljene vreče zložili, zavili in prevezali kože in rogovje naših trofej. Vreče smo čez noč postavili ven, da so zmrznile. Še vedno je snežilo; z mislijo, da nam naslednji dan uspe priti v mesto Osh, smo se spravili k počitku.

Zgodaj, še v temi, smo se peljali proti

Pamirski cesti. Po dobri uri vožnje smo zavili desno proti severu in čez pičlo uro prispeli v mesto Murgab. Kadam je šel v državni urad po izvozna dovoljenja za naše trofeje, mi pa smo se odpeljali na dom generala Saše. S Tonetom sta nadaljevala s politiko in pogajanjem za daljnogled.

Bogato so nam postregli in preden se je Kadam vrnil z dokumenti, je bilo že poldne.

Sedaj smo imeli že vsak po tri izvozna dovoljenja. Prvo "CITES" je bilo najbolj važno in tega je iz Moskve, že overjenega prinesel Winiamin in je v taboru samo vpisal naša imena.

Drugo je bilo tajikistansko in tretje kirgizijansko. Potrebni sta bili še zdravstveno in veterinarsko dovoljenje, ki smo jih prejeli na zadnji barikadi pred tajikistansko carino.

Posloveli smo se od carinikov in k nam se je prisedel polkovnik, komandant postojanke in se z nami peljal v mesto Osh.

Še vedno je snežilo in vse nas je skrbelo kako bomo prevozili naslednja dva prelaza. Ura je bila že deset zvečer. Tu in tam smo srečali tovornjak in skleпали, da je cesta odprta. Prešli smo drugi prelaz, se spustili malo niže, a se spet pričeli dvigati med visoke gore, kjer je bil najvišji prelaz. Razveselili smo se, ko smo že proti vrhu prišli do zorane ceste; pred nami je bil plug, edini, ki smo ga videli na Pamirski cesti. Zorani sneg na strani ceste je že segal do vrha strehe našega malega avtobusa, medtem ko je bil od manjšega vozila dvakrat višji.

Uspešno smo prešli zadnji prelaz; sedaj pa samo navzdol proti mestu Osh.

Bilo je vedno manj snega. Čez kaki dve uri, že proti jutru, so se na sredi ceste pojavili trije veliki moški, nas obsijali s svetilkami in ustavili. Vsi so bili enako oblečeni v temnih usnjenih plaščih, s kučmami na glavi. Brez dvoma neka policija ali pa K.G.B., smo si mislili. Kadam je izstopil in se kaki dve minuti pogovarjal z njimi, nakar sta se dva brez besed usedla na prtljago v našem vozilu, tretji pa v Lado, ki nam je sledila. Z nami so se peljali kako uro in ko smo na črpalki ustavili za gorivo, je eden od njih iz žepa

potegnil telefon, nekoga poklical, nato pa prav tako kot so prišli, tudi izginili. Ko sem Kadama vprašal, če so bili policaji, se je samo nasmehnil. Verjetno je moral malo seči v žep in mislil sem si, da zanje najbrž obstoji italijansko ime.

Proti jutru smo se v predmestju ustavili. Oba polkovnika, Kadam in carinik sta odšla v neko zgradbo, mi pa smo za kako uro zadremali v vozilih.

Vrnila sta se, ko se je pričelo daniti in odpeljali smo se na letališče. Ta pot, ki naj bi trajala dvanajst, je trajala celih šestindvajset ur.

Na letališču so nam površno pregledali dokumente in poleteli smo v Bishkek v Kirgiziji. Eno noč smo prespali v mestu in se zjutraj odpeljali nazaj na letališče. Zelo smo si oddahnili, ko smo končno lahko oddali našo prtljago direktno za Kanado.

Povratni polet je bil isti; v Istanbulu smo se presedli za Frankfurt in od tu sem jaz poletel direktno za Toronto, moja prijatelja pa za Vancouver in od tam naprej za Prince George.

Za svoji trofeji sem imel pet različnih dokumentov, ki so bili vsi napisani v cirilici. Ko sem jih v Torontu pokazal carinikom, so me le debelo gledali, češ, da jih ne razumejo in da to ne bo šlo. Povedal sem jim, da je Toronto mednarodno letališče in naj oni najdejo tolmača. Pregovarjali smo se in pregovarjali, nakar sem jim predlagal: Če mi ne dovolijo uvoza, zahtevam potrdilo, da so moje trofeje v odličnem stanju in da so oni odgovorni za njihovo kvaliteto. To jim spet ni bilo pogodu. Spet smo se pregovarjali in minilo je več kot uro časa, ne da bi rešili problem. Končno sem jim rekel:

"Jaz bom sam prevedel naslove, jih v angleščini napisal na originale in vsakega posebej podpisal. Potem jih prekopiramo in vi ali jaz zadržite kopije, druga stranka pa originale. Če bo kaj narobe, me zlahka najdete, saj živim v Torontu."

Spet so se menili, tokrat med seboj in končno pristali na moj predlog.

Zaprl sem vreče s trofejami, jih naložil na voziček in preden sem odšel, sem rekel

carinikom:

“Če bi mene vzeli v službo, bi vam rešil vse probleme.”

Kasneje sta mi moja prijatelja povedala, da v Vancouver-ju nista imela nobenih problemov glede uvoza trofej.

Spet sem imel nekaj dni težave, preden sem se privadil časovni razliki, a tokrat je bilo dosti lažje, saj sem se znašel v svojem topllem in udobnem domačem okolju.

Nikoli ne bom pozabil čudovitih doživetij lova, ljudi in Pamirskega gorovja, na kar me bodo še posebej spominjale mogočne trofeje sibirskega kozoroga in Marko Polo ovna.

KONEC

ALDERWOOD JEWELLERY in družina Miro Rak

Želi vesele in blagoslova polne
božične praznike in srečno
Novo leto 2002
vsem prijateljem, znancem in
klijentom!

ČLOVEK NA KRASU ŽE PRED 9500 LETI

Olga Knez (Primorski Dnevnik)

Arheološka sekcija sežanskega jamarskega društva, ki jo že vrsto let vodi starosta sežanskih jamarjev Viktor Saksida, ki se poleg arheologije ukvarja še z zbiranjem kraških fosilov, je pred kratkim odkrila novo arheološko postajo v bližini Vrhovelj. V njej so našli največ kosti drobnice in jelena, približno deset raznih nožičkov, izdelanih iz kremenca, in približno sto petdeset kremenovih odbitkov.

Pečino, za katero so domačini vedeli, a si niso predstavljali, da bi lahko bila arheološko zanimiva, je pokazal Aleš Peca, pri raziskavah pa je pomagal Stojan Gorup. Po Saksidovih besedah je pečino pravzaprav odkril jazbec, ko si je iskal hrano in je pri tem naredil več lukenj in je tako naletel na kulturne plasti. V tej pečini so sežanski jamarji dobili pomembne arheološke predmete od nožičkov, raznih delov keramike do koščenega šila in medvedjega zoba. Po ocenah strokovnjaka z Inštituta za arheologijo Slovenije sega keramika v obdobje Danilske kulture pri Šibeniku iz obdobja 7,500 do 7,000 let pred

našim štetjem. Kosti, pretežno drobnice in jelena, pa so popolnoma zdrobljene, kar pomeni, da so takratni prebivalci porabili možgane iz kosti za prehrano.

Po zaslugi sežanske arheološke sekcije domačega jamarskega društva so na Krasu odkrili že petnajst arheoloških postaj (kot denimo Mala Triglavca, Trhovca, Bestanovca, Vilenica, Podjamca itd.), kar pomeni pomemben delež pri odkrivanju arheoloških postaj na tem delu Slovenije. Iz tega lahko sklepamo, da je bilo na Krasu vedno življenje in da so takratnim prebivalcem zatočišča nudile v glavnem jame in pečine, v katere so se zatekali.

Novo lokacijo si bodo ogledali strokovnjaki Inštituta za arheologijo Slovenije in Filozofske fakultete (dr. Turk in dr. Budja), najdeni material pa bodo kasneje verjetno oddali Zavodu za spomeniško varstvo Nova Gorica. Kako se bodo odločili strokovnjaki, ali bodo raziskovali dalje ali bo arheološko najdbišče le registrirano, še ni znano.

IZVIRNA RAZMIŠLJANJA O SLOVENSKEM ZAMEJSTVU

Vinko Ošlak: Tri barve sveta

(Silvija Borovnik)

Najnovejši eseji v Celovcu živečega slovenskega pisatelja Vinka Ošlaka prinašajo razgledane in duhovno izvirna razmišljanja na temo naroda in narodnih manjšin, Evropsko zvezo in pomena skupnega svetovnega jezika, bralcu ponujajo v razmislek vprašanja v zvezi z religijo in ekumenizmom ter naziranja o različnih svetovnih nazorih, pri čemer pa avtorja zanimajo zlasti živi ljudje in njihovi odgovori na vprašanje časa. Besedila je v knjižni izdaji pospremil s povzema besedo slavist dr. Janko Čar, izdala pa jih je Slomškova Založba v Mariboru.

Vinko Ošlak, čigar ime na slovenski literarni sceni je že dolgo prisotno, piše silovito in polemično, njegova optika pa izraža vselej stališče z drugega brega. Še največkrat napoveduje z glasom nekoga, ki ne prav pridušeno vpije, da je cesar nag. Ošlak kot esejist prav gotovo ni avtor, ki bi nasedal vseprisotnim, splošno uveljavljenim resnicam, temveč se zanaša le na svoje zdravorazumske presoje in življenjsko izkušnjo. Ne da se zapeljati ali preslepiti, pa naj gre še za tako kočljiva javna vprašanja. Njegova esejistična drža je torej zagotovo takšna, da pritegne in je zaradi svoje brezkompromisne odkritosti zavidanja vredna.

Kdor mi da ime, ta mi lahko tudi ukazuje. In med številnimi imeni, ki ga opredeljujejo, je tudi ime njegovega naroda, ime, po katerem je Slovenec. Obenem pa se zaveda, da svet še nikoli doslej ni bil soočen s tako neizprosним sovraštvom na nacionalni podlagi kot danes. Nekatera zatiranja, piše, so zelo nasilna, druga pa 'mehka', neopazna, a vztrajno dosledna. Žal pa nima vsak narod svojega Hesseja ali Tagoreja, ki bi z modro besedo svarila pred tanko črto, ki razumejo ljubezen do naroda in zapadanje v nacionalno bestialnost. V zvezi s tem ima prav Ošlak, že leta živeč v sosednji Avstriji, ki tujcu ne zna biti domovina, bogate izkušnje: 'Povsod, kjer

se dvigne zmajeva glava ali vsaj zmajev rep nacionalizma, po vrsti padejo vsi elementi resnične narodne kulture'. Obenem pa se modro zaveda manj ko je kaka narodna skupnost izzvana s pritiski, lažja in hitrejša je njena asimilacija, ker da je zelo dobro vedel že Cankar, ko je primerjal rafinirnost angleške diplomacije z okornostjo avstrijske. Ošlakova esejistika se nadalje odkrito dotika perečih vprašanj komunikacije med narodi: 'Na Koroškem to pomeni, da od Slovencev nihče nima pravice pričakovati, da bi samoumevno znal nemško. Če pa kdo pričakuje, potem velja enako pričakovanje tudi zanj, da bo namreč samoumevno znal slovensko. 'Pri tem število pripadnikov nacionalne skupnosti ne igra nobene vloge. Za števila so po njegovem vselej zainteresirani določeni centri moči, ki da se skušajo predstaviti kot srce narodne skupnosti.

Izvirno samozavestno je Ošlakovo pojmovanje narodne manjšine. Ni mu vseh položaj Slovencev v Avstriji, ki se v nastopanju do nemško govorečega naroda vedejo avtomatično kot 'manjšina' in z vnaprejšnjo vednostjo o lastni manjvrednosti. Tudi popularna in v javnosti pogosto nastopajoča pojma kot interkulturalnost in dvojezičnost sta zanj iluzorna in ga spominjata na igro mačke z mišjo kot pa na resno obravnavanje večkulturnega položaja v državi. Interkulturalnost na ravni narodne zavesti se mu zdi povsem nemogoča, sprejemljiva pa le kot prizadevanje za menjavo narodnih dobrin.

Ošlak ponovno kot že v prenekaterem svojem spisu pred leti opozarja na perečo jezikovno neenakopravnost v prihodnji in tudi že sedanji Združeni Evropi. Njemu podobnih glasov na Slovenskem prav gotovo ni veliko. Če pa jih tu in tam le lahko slišimo, ostajajo preveč zaprti v lastne strokovne in akademske kroge. Do tistih, ki držijo v rokah politične škarje in platno in ki v

resnici oblikujejo prihodnjo usodo naroda, pa v glavnem sploh ne prodrejo. Kakšna bo, se sprašuje Ošlak, potemtakem prihodnost majhne države v Evropi? Po njegovem ne prav svetla. Že izrazi kot 'regija' nazorno kažejo na to. Za to besedo se lahko skriva 'Štajerska', v svobodnejši interpretaciji pa tudi država Slovenija. Regionalizem pa da je že včasih služil nemški politiki kot instrument raznarodovanja nenemških narodov.

Ošlakovi eseji so napisani v izbrano bogati, pestri in berljivi slovenščini, ki ji ne manjka duhovitih besednih zvez, skokovitih primerjav ter retoričnih trilčkov. Slog njegove pisateljske besede ni prav nič suhoparen, temveč privlačno

dialoški in obrnjen k bralcu, k publiki, na katero računa. Z njim se je mogoče strinjati ali pa ne, toda glavno je, da nas njegova misel zbode in da o njej korenito razmislimo. Taka je tudi njegova polemika v zvezi t.i. 'državnim varovanjem slovenskega jezika', ki se zdi Ošlaku v glavnem nesmiselno. Ogroženost slovenščine od zunaj za jezik in njegovo kulturo po njegovem ne bo usodna. Dosti hujša pa je zanj t.i. 'notranja ogroženost', ki smo ji že lahko priča na vsakem koraku in ki se izraža v poplitvenju in razpadanju slovenščine pri Slovencih samih. Tišina in vnemarnost, s katerima to dejstvo sprejemamo, govorita njegovim opozorilom v prid.

USODA TAKO IMENOVANEGA ZAMEJSTVA

(Boris Pahor)

Pravzaprav sem ta kratki prispevek mislil nasloviti 'Nedržavnost in ošabnost', kot je med drugimi izrazi v navedbi enega izmed odstavkov v pismu predsednika PEN (*International Association of Poets, Playwriters, Editors, Essayists and Novelists*): a hkrati sem ugotovil, da ne smem svojih pripomb skrčiti na tak binom.

Gre namreč za vprašanje, ki zahteva temeljito obravnavo, na katero pa se ne bom podal, ker sem to že nekajkrat storil in se zato ne bi rad ponavljal. Želim pa, ko gre za Samopodobo Slovencev postaviti zelo jasno vprašanje: "Kaj usoda ločenih delov, to je usoda Slovencev, ki živijo zunaj matičnih mej, spada v sklop prihodnosti slovenstva, ali pa se Samopodoba Slovencev tiče samo Slovencev v slovenski državi?"

Moje skromno mnenje je namreč, da bo, v primeru asimilacije Slovencev, ki živijo onkraj meja, načet sam državni teritorij Slovenije, kolikor le-ta ni že zdaj pod tujim vplivom. In če je tako, potem je na vrsti drugo vprašanje: "Zakaj

slovenska oblast nima nikakršne perspektive glede skupne prihodnosti slovenskega prebivalstva?"

Prav gotovo, (*slovenska izseljenska*) matica podpira slovenske ustanove zunaj mej, a to je zadeva administracije, to je delitev fondov levima in desnima krovima organizacijama v deželi Furlaniji-Julijski krajini, na Koroškem in manjšini na Madžarskem. To ni vključevanje teh zunanjih usod v zavest matične politike in matičnega javnega mnenja. In tukaj pride v poštev 'incognita' o pomanjkanju državnostnosti. Ne gre namreč za nikakršno zavzemanja ozemlja, ampak za vztrajanje na tradiciji življenjske in kulturne enotnosti.

Pri tem bi lahko vnovič navedel Kundero, ki je leta 1991 napisal, da je Slovenija že v Evropi, saj je s svojim življenjem in s svojo kulturo tudi v Trstu. Vprašanje je, zakaj je slovenska politika do te resnice brezbrizna? Zaradi nedržavnostnosti ali zaradi ošabnosti, ker je zaverovana v svojo sposobnost? Ali pa zaradi kratkovidnosti?

Prepuštil bi komu drugemu ali drugim poglobljeno raziskavo o tej politični in morebiti tudi zavestni omejenosti slovenskega matičnega vodstva; pripomnil pa bi, da so se že v začetku prejšnjega stoletja te centralne slovenske neodzivnosti zavedali zgledni primorski kulturniki, kot so bili dr. Lavo Čermelj, Srečko Kosovel, dr. Klement Jug, prof. Boris Furlan in Henrik Tuma, ki je celo zagovarjal ustanovitev slovenske univerze v Trstu.

No, kar se univerze tiče, je zdaj na programu univerza v Kopru, vendar ne vem, ali je v ta načrt vključena prihodnost kraškega območja in slovenskega prebivalstva v obalnem pasu od Doline do Devina. Ves ta kompleks bi namreč jutri z odpravo meje lahko zaživel kot ekonomsko-kulturna enota, v kateri pa bi bil zavarovan princip identitete. Gre, kot je bilo že tu in tam omenjeno, za načrt, ki bi zamenjal v dobro slovenski identiteti predlog regije, za katere uresničitev prihaja pobuda od zunaj.

Mogoče bi prav PEN zastavil rešitev tega vprašanja kot tudi splošne vloge zamejstva. Vse namreč kaže, da je internacionalizem prejšnjega režima, ki je zapostavljal narodovo eksistenco, zdaj nadomestil hladni liberalizem; glede naravnosti kulturnih krogov pa je videti, da se modernistično avantgardno odklanjanje obravnave narodne eksistence in vloge zamejstva še ni izpelo. Zato bi bila nujna potrditev teze, ki se v Evropi zmeraj bolj uveljavlja, namreč, da bodo novo evropsko skupnost sestavljale samobitne identitete, ki bodo prispevale pri

uresničevanju bogatega etničnega mozaika. Za nas je to samo prenos Prešernovega stališča o nacionalnosti in prijateljstvu med narodi.

Dovolil bi si dodati, kaj bi po moji misli bilo potrebno ukreniti za to, da bi v matici prišlo do pravnega razmerja do zamejske stvarnosti.

(a) Predvsem bi bilo potrebno, da bi poslanska zbornica o tej temi razpravljala in prišla do sklepa, da slovensko prebivalstvo, ki živi onkraj meje slovenske države ni samo živelj, ki ga je treba gmotno podpirati, ampak sestavni del slovenske eksistence.

(b) Knjige, iz katerih se dijaki učijo o zgodovinskem dogajanju, naj bi imele poglavje posvečeno usodi Primorske, Koroške in manjšini na Madžarskem, posebno od leta 1918 do danes.

(c) Kot na primer, tržaški dnevnik *Il Piccolo*, vsak dan poroča o dogajanju v Istri in na ozemlju, ki je med prvo in drugo svetovno vojno pripadalo Italiji, tako naj bi tudi slovenski časopisi imeli stalno dnevno rubriko z vestmi, ki se tičejo življenja slovenskih skupnost zunaj matice.

(d) PEN naj bi poskrbel, da bi o omenjenemu vprašanju prišlo do javnega pogovora, to pa ne samo interno, ampak z udeležbo širšega kroga: to še posebej v zvezi s predlogom o kraško-tržaški-koprski regiji, ki naj poudari v perspektivi mediteranski razvoj Slovenije.

GREENDALE

General Contracting Inc.

in družina Janko Bubaš

*želi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem
vesele božične praznike in srečno
Novo leto 2002*

The following are two abbreviated and edited versions of two papers presented at the 2nd World Conference of Slovenian scientists and researchers, Ptuj, Slovenia, September 21, 2001 sponsored by the Slovenian World Kongres and the University of Maribor:

REFINEMENTS AND FUTURE DIRECTIONS IN VENETIC SCHOLARSHIP

Charles Bryant-Abraham, PhD, FSO

A satisfactory solution to any problem must preempt every system of instruction designed to lead to that solution. But in recent Venetic research a number of instances have come to remind us of the adage:

"There is no sound as painful as a scientist groaning under a collapsed theory". The question, however, will just not go away. What inescapable conclusions must be drawn from the preponderance of evidence to date? Thanks to a precious few, undaunted Slovenian scholars, for the first time inscriptions heretofore indecipherable are at last being meaningfully read.

Matej Bor, may he rest in peace, was a courageous pioneer who ventured forth into uncharted waters. All future Venetic scholarship will forever remain indebted to him. Like the work of every pioneer, the field of inquiry he so thoroughly advanced will necessarily see many refinements in the years to come. To be iconoclastic about one red assumption is daring enough, but the weighty implications of Bor's deductions were so broad and deep that much of the subsequent opposition would not have been difficult to predict.

1. Undoubtedly the most intensely incendiary of Bor's findings is that Slovenian had heretofore been inaccurately classified as a South Slavic language, where in fact it is to be ranked among the West Slavic languages.

2. The evidence of past Venetic presence in any given area, which can be marshaled from inherited place names, will necessarily always be

speculative and cannot be allowed to detract attention from more decisive evidence.

3. The overwhelming importance of the Venetic runic inscriptions themselves must lead to the development of a separate and distinct scientific discipline, commanding the keenest focus of all Slavistics, for it does constitute the cultural patrimony of all Slavs. Indeed the high value of the ultra-conservative Slovenian dialects in the decipherment of these inscriptions has the potential of so enhancing the appreciation of Slovenian linguistics that those alpine dialects may yet come to be collectively hailed as "mother of Slavic languages".

To make clear my implication, consider one critique of Matej Bor's, "Vandals, Veneti, Windiscer: The pitfalls of Amateur Historical Linguistics", by prof. Tom Priestly, read at the conference of the American Association for the Advancement of Slavic Studies in Denver, Colorado, on November 2000. My point is that none should take the criticism in personal way, but rather apply oneself to the task of learning from it. Indeed, every criticism of Venetic scholarship must be taken seriously and used to refine the details of the theory. Still prof. Priestly might have benefitted from a broader peripheral vision, had he just put a little more creative thinking into his critique. Be that as it may, for clear and good reasons, he quite correctly faults the work of Johann Topolovsek: *Die Baskoslavische Spracheinheit I, Band, Einleitung, Vergleichende Lautlehre (1894)* and the work of Franz Jeza: *Skandinavski izvor Slovencev, Etnogafsko-jezikoslovna in zgodovinska študija*

(1968). Both of these studies failed to prove their case: clearly Slovenian and Basque do not share common descent, nor Slovenian and Old Norse. In citing these two studies, which have nothing to do with Bor's research, prof. Priestly has brought to the attention of Venetic scholarship an important new direction, specifically, early lexical borrowing from Venetic by continuously-spoken languages.

Obviously, neither Basque and Slavic nor Scandinavian and Slavic are derivable from one the other. Yet what is to be made of the extraordinary lexical correspondences the Topolovsek and Jeza have succeeded in amassing, at least in the case of Basque which have recently replicated by the Czech researcher, Ota Janek? This indeed opens a new avenue for future research, that of lexical borrowing in prehistoric time by languages in contact with Venetic. And this is to be expected that predictable phonologic laws will emerge within each receptor language, revealing the phonetic processes as it adapted Venetic loan words to its own speech habits over a long period of symbiosis. Instructive also are Jeza's correlated pairs of Slovenian and Old Norse shared lexical items. What prof. Priestly failed to consider is that the Scandinavian/Venetic symbiosis continued over a vast stretch of time and the phonetic habits of both languages, particularly Old Norse, continued to change without surcease, so that phonetic inconsistencies would not only be predictable, but would render somewhat difficult the work of consistent phonetic correlation.

Yet what is so very intriguing in Jeza's Scandinavian/Venetic word-pairs is the indirect, though still inconclusive, testimony of the two languages in contact, a testimony strengthening the Venetic hypothesis of the origin of Norse runes. In other words, it does now seem probable that the early Scandinavians not only borrowed vocabulary from the Veneti, but the art of runic writing itself.

Foremost, an investigation must be made of all inscriptions associated of Philip of Macedon proceeding and sustained for this effort. We are encouraged in this direction by the findings of Anton Ambrožič who has successfully demonstrated Venetic presence in the Hellenistic city, Dura-Europos, founded by Alexander in the Syrian desert and destroyed by Sassanids in AD 256. These Venetic inscriptions from Dura-Europos lend weighty if still circumstantial evidence to my original conjecture that Alexander and his Macedonian people may very well have been Veneti. If this does prove to be the the case, then the Macedonian people may very well have been Veneti.

Finally, it is my privilege to bring to the attention the extensive body of the as yet undeciphered pre-Roman inscriptions. These inscriptions, written with the Venetic runes, have already received considerable scrutiny by Spanish archaeologists and linguists. My role here is modest, very humbly that of bridging the two worlds of Spanish and Slovenian scholarship, for to date each seems to have been unaware of the importance of the other for their own specific interests.

*Družina Franc Leben, skupaj z družinami otrok
želi vsem prijateljem in znancem
blagoslovljene božične praznike in
srečno Novo leto 2002*

SOCIAL STRUCTURES OF ANCIENT VENETI

Edoardo Rubini

Analyzing the structure of the ancient Veneti society it is possible to get a view about the evolution of the Venetian law accomplished through many centuries and to understand that many customary rules were characterized during medieval age as the survival of remote legal models.

Polish and Czech historical schools bring the Veneti ethnogenesis back to *humus* of Lusazia Civilization, developed between 1500 and 1100 B.C. in the homonymous region lying south of south of Berlin among Eastern Germany, Czech and Poland republics. This was the civilization's movement spreading in a wide part of Europe, fostered not by military conquests but by bringing a new spiritual vision of life; in fact, at the beginning Veneti were known as bearers of urns' fields (*urnenfelder*), because they introduced the usage in their funeral rituals to burn the dead before burying their remains inside the sacred urns. Veneti settled down - in the southern part - throughout the entire alpine and the Po river valley, even in some southern German regions as Bavaria and Wuertenberg. For instance it is interesting to note that Venetic women - unlike the Germanic ones - possessed and exercised certain rights.

During the final Bronze and the Iron Ages in the surrounding Padua the evolved Este's Culture influenced the lands of east-central Alps, Adriatic sea, Romagna and Adda river. Romans themselves recognized a strong ethnic homogeneity among neighbouring peoples like *Veneti*, *Cenomani*, *Rhaetians*, *Carni*, *Histri* and a few others, so that in his territorial subdivisions the emperor Octavianus Augustus (27 BC - 14 AD) officially defined *Decimo Regio* as "*Venetia et Istria*" as the vast area containing today's Veneto, Eastern Lombardy, South Tyrol, Friuli,

Venezia Giulia, Istria and the surroundings of Isonzo (Soča) river now called "*Primorsko*". Also in Italy some outstanding researchers of history and linguistics - among them Devoto, Battaglia and Sergi - followed this leading thesis, while not being aware of the importance of the ancient Veneti. Recent research is leading to important findings. Some observations by Šavli can fit into this jigsaw puzzle of the Venetian society in the past and its influence on the medieval customs and social structures, including those in Karantania.

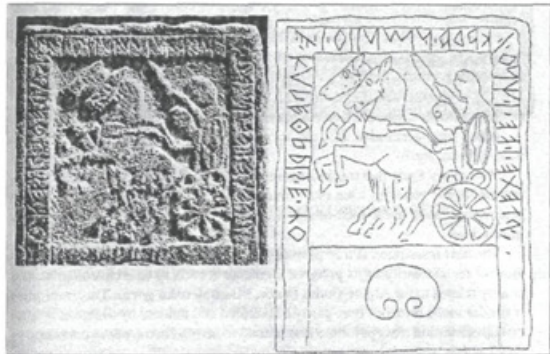
The peoples originated by Veneti, also speaking Indo-European language like others, distinguished themselves in a decisive way for their prehistoric matrix. With regard to this, the language they used is attested in about four hundred inscriptions referring to Este's culture; well known researchers at Italian universities state that it would be similar to Latin, but they did not succeed in deciphering these writings in a convincing way. On the contrary, the philologist Matej Bor has worked out a lot of translations using his own knowledge of certain ancient languages, particularly those belonging to Slavic-western type, in his opinion referable to a common Venetic matrix. Besides, the Venetic is explained as the language mostly preserving the features of the common Indo-European.

The great historical mutation took place about two thousand years BC, nevertheless it involved different aspects from linguistic ones; the Indo-European colonization did not bring quite new linguistic forms but changed culture, religion and social relationships so that the matriarchy - typical of the prehistoric rural society decayed, for a patriarchal society typical of the nomadic and a warlike society taking the upper hand in that time. Ancient Veneti

distinguished themselves for their conservative character, tying them to a harmonious and pacific vision of life, typical of the matriarchy; among them, cultural tradition and faith kept on prevailing on the new values of possession and conquest. The woman's figure, therefore, maintained primary relief in coincidence with the survival of the Mother Earth's cult on the religious respect. This social organization for immemorial time was based on the village's community, with separated fields belonging to single families, while the one of Celtic and Germanic peoples was formed by the communities of relatives in southern Europe, instead, the great family or clan was prevalent; the great family - (*zadruga*) called "productive" was also typical for Latins and Greeks (*who knew it as Ergosterion*); it was founded on the absolute authority of the master (*patria potestas*). With a

modern language we may define Veneti society as more equitable and democratic, since on the individualistic plan it gave a greater relief to every single person and on collective plan it is based on mutual consent rather than on hierarchies, as it is shown by the popular meetings' activities and by the almost equal relationships in the law of family succession. Venetic family was in fact founded on the authority both of mother and father; the distribution of assets could continue with the whole inheritance legacy being in both, male as well as female line. Nevertheless, the archaeological discoveries show clear forms of division in classes. Venetic woman had her rights essentially equal to man and her meaningful position is only explainable with the survival of Pre-Indoeuropean, matriarchal culture.

These illustrations on Vaška Situla, depicting contemporary scenes from the life of Veneti and related stone carvings with runic inscriptions (which were for the first time meaningfully interpreted by the Slovenian linguist Matej Bor) indicate that Veneti from Hallstatt period of bronze age were highly civilized, their economy based on rural culture and speaking an archaic west-slav language. Their language can be traced to present day Slovenian dialects. However further multi-discipline scientific research of Veneti is essential to prove that they were indeed the proto-slav ancestors of Slovenians, who are so autochthonous to the Alpine region of Europe. Furthermore the poorly substantiated historic theories developed over the

past couple of centuries by Pan-Germanic, Pan-Slavic and South-Slavic advocates whose interests and ideologies were - and still are - diametrically (and perhaps deliberately) opposed to even consider the possibility of Proto-Slavic theory of autochthonic origin of Slovenians must be challenged and eventually proven by scientific evidence that those theories are at least questionable, if not incorrect.

It took some time too, before it was generally accepted that our mother earth was not flat, but a globe.

Družina BRENCE

želi vsem članom društva PLANICA, prijateljem,
znancem in sodelavcem Glasila
vesele in blagoslovljene božične praznike
in srečno Novo leto 2002.

Vseslovenski kulturni odbor in uredništvo dvomesečnika GLASILO
želimo vsem bralcem in bralkam, da bi vam božični
prazniki prinesli bogastvo luči in veselja, ki nam ga je prineslo
nebeško Dete

V Novem letu 2002 Vam pa želimo polnost božjega blagoslova, veselja,
zdravja, uspeha in miru.

V imenu Vseslovenskega odbora
Florjan Markun

Anthony Klemenčič Barrister & Solicitor

Želi vsem klientom, sorodnikom, prijateljem in znancem
vesele božične praznike in srečno Novo leto 2002.

J. M. DIE LIMITED in družina Jože Škof

želimo vsem klientom, sorodnikom, znancem in prijateljem
vesele božične praznike in srečno Novo leto 2002

Društvo Slovenski Dom želi vsem članom,
sponsorjem in Slovencem doma in drugod
vesele božične praznike in srečno Novo Leto
2002.

SEASONS GREETINGS

Kanadska Slovenska Skupnost Canadian Slovenian Community

22 Riverwood Terr., Bolton, Ontario L7E 1S2 - Tel: 905-857-9364 Fax: 905-857-7670

Zgodovina Slovencev v Kanadi

V sodelovanju Kanadske Slovenske skupnosti s Slovenijo, zbiramo zgodovinsko gradivo o naseljevanju in življenju Slovencev v Kanadi in sicer od prvih naseljencev do danes. Glavni namen zbiranja tega gradiva je ureditev in natisk zbornika z naslovom "SLOVENC V KANADI OD ATLANTIKA DO PACIFIKA".

Naša želja je, da bi v tem zborniku bili vključeni vsi Slovenci, podjetniki, slovenske organizacije, klubi, društva, župnijska občestva in druge ustanove.

Iskreno vas prosimo za sodelovanje vas prosimo, da skušate v kolikor je mogoče napisati kratko zgodovino vaše organizacije v angleščini in slovenščini (ali vsaj v enem jeziku). Želimo, da bi odgovore prejeli najkasneje do meseca marca 2002.

Že v naprej se Vam najiskrenejše zahvaljujemo.

Želimo Vam vesele božične praznike in srečno Novo Leto 2002.

Pripravljalni odbor: Stane Kranjc, Jože Slobodnik, Dr. Franc Habjan, Cvetka Kocjančič, Frank Brence, Florijan Markun in Jožica Vegelj.

P.S. Informacije pošljite Stanetu Kranjcu, na zgoraj navedeni naslov.

ISKRENIM SLOVENCEM

*Veselo novo leto Vam,
Vi vsi Slovenci mladi!*

*To betvo pesmic Vam podam,
Ki ste za pesmi radi.*

*Se gerlo mi postaralo,
Ne morem gladko peti;*

*Da vmerla gerlica ne bo,
Iamate Vi začeti.*

*Budite s petjem svoj sorod,
Naj se v omiko žene!*

*Obhajate veseli god
Sloven'je oživljene!*

(Anton Martin Slomšek l. 1852)

KANADSKI SLOVENSKI KONGRES

*želi vsem svojim članom in
prijateljem
Vesele Božične praznike in*

*Srečno in Zadovoljno
Novo Leto 2002*

EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

150 Metcalfe Street, Suite 2101, Ottawa Ontario, Canada K2P 1P1

Odpravnik veleposlaniških poslov: Jože Poličar

Tel: (613) 565-5781 — Fax: (613) 565-5783

Office hours are Monday to Friday from 9 a.m. to 12 noon and from 1 p.m. to 4 p.m.
Information on telephone Monday to Friday from 8 a.m. to 12 noon and from 1 p.m. to 4 p.m.

CONSULATE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
GENERALNI KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE
TORONTO

4300 Village Centre Court, Main Floor, Mississauga Ontario L4Z 1S2

Honorary General Consul — Častni Generalni Konzul

Mr. Joseph Slobodnik

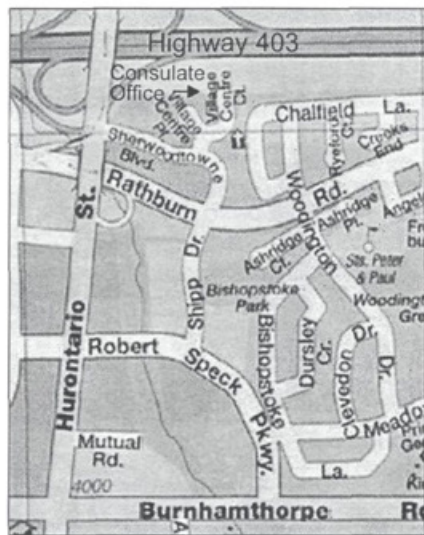
Tel: 905 804-9310 — Fax: 905 804-9313 E-mail: jslobodnik@consulslovcan.com

VELEPOSLANIŠTVO V OTTAWI
IN
GENERALNI KONZUL V TORONTU

Želita vsem Slovencem in Slovenkam

blagoslovljene božične praznike in

srečno Novo leto 2002

LOVSKO IN RIBIŠKO DRUŠTVO PLANICA

*Želi vesele in blagoslova polne božične praznike in srečno
Novo leto 2002 vsem članicam in članom,
prijateljem, znancem in njihovim družinam ter
da bi vam bodoče leto prineslo zdravja, ljubezen, mir
in uspehe v osebni in društveni življenju.*

CARGILL KERT

Barristers & Solicitors

Telephone: (416) 773-0900 Facsimile: (416) 773-0016

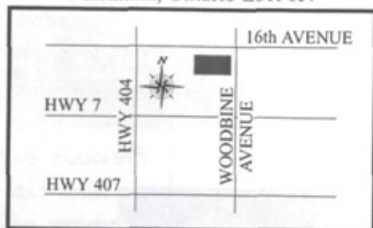
CONSTANCE C. CARGILL LL.B

MIRAN KERT BA., LL.B

8992 Woodbine Avenue
Markham, Ontario L3R 0J7

PROVIDING LEGAL SERVICES IN:

REAL ESTATE

PURCHASE AND SALE
REFINANCING AND MORTGAGES
POWER OF SALE
LANDLORD AND TENANT MATTERS

WILLS & ESTATES

WILLS
POWER OF ATTORNEY
ESTATE PROBATES
JOINT SURVIVORSHIP APPLICATIONS

INCORPORATION OF BUSINESS

INCORPORATION OF BUSINESS
PURCHASE AND SALE
OF BUSINESS
COMMERCIAL LEASES

FAMILY LAW

DIVORCE
SEPARATION
DIVISION OF ASSETS

Vesele praznike in srečno Novo leto 2002

GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

Izdaja — Published by
Vseslovenski Kulturni Odbor
All Slovenian Cultural Committee
770 Browns Line, Toronto, ON
M8W 3W2, Canada

President Florjan Markun
Tel: 905-277-8358
E-mail: mfm67@aol.com

Urednik: Leander Škof
Tehnični sourednik: Frank Brence
Sodelavke:

Anica Resnik, Milena Soršak, Tjaša Škof

Letna naročnina

Kanada: \$25.00, ZDA: \$30.00 US,
Evropa: \$40.00 US, Drugod: \$60.00 US

Address your comments to: Frank Brence
94 Glenthorne Drive, Toronto ON M1C 3X5
Tel: 416-281-6794 Fax: 416-281-4287
E-mail: fbrence@aol.com

Iz vsebine

3. Božic 2001- In na zemlji mir ljudem
4. Slovo od dr. Cerarja
Kdo bo novi veleposlanik v Kanadi?
5. Naše življenje
7. Praznovanje samostojnosti RS v Kanadi
8. Ivan Plazar C.M.
9. Župnijski praznik
10. Poročilo 45. občnega zbora H in P Slovenia
11. Dom Lipa
12. Oktet Jurij Dalmatin v Kanadi
13. Viktorija Sklad
14. 10 Let radia Glas Kanadskih Slovencev
15. Prešeren zasluži boljše praznovanje
16. Samo narod je resnično velik narod
17. Odmev iz Kanade
19. Blejski otok
20. Šport - Slovenija na svetovnem prvenstvu
Lov na belorepne jelene na Planici
21. Krokarev klic na reki Yukon
23. Peti svet - ali ovce Marka Pola
26. Človek na krasu že pred 9500 leti
27. Izvirna razmišljanja o Slovenskem zamejstvu
28. Usoda tako imenovanega zamejstva
30. Refinements and future in Venetic
32. Social structures of ancient Veneti
35. Kanadska Slovenska Skupnost

PART-TIME EMPLOYMENT OPPORTUNITY

Krek Slovenian Credit Union is looking for a part-time teller who has strong interpersonal and cross-selling skills as well as a sound knowledge of banking products and services. A quick learner, you have a strong ability to perform multiple tasks and maintain accuracy in all functions.

Main responsibilities:

- *Provide personalized member service;*
- *Support and ensure an aggressive member relationship growth strategy;*
- *Provide quick, accurate and detail-oriented member transactions;*
- *Contribute to initiatives which improve the growth, profitability and development of total operations.*

Previous experience in customer service or financial services is a definite asset. Training will be provided to the successful applicant.

Please forward your resume to:

*Helen Garf
Members Services Supervisor*

**KREK SLOVENIAN
CREDIT UNION LTD.**

*747 Browns Line
Etobicoke, Ontario
M8W 3V7*

TOP GRADE MOLDS LTD

929 Pantera Drive, Mississauga, ON L4W 2R9

Phone: 905-625-9865 Fax: 905-625-5417

Website: www.topgrademolds.com

E-mail: tgm@topgrademolds.com

*Vesele božične praznike in
srečno, uspehov polno novo leto 2002
želimo vsem uslužbencem, prijateljem, znancem in klientom
Družina Slobodnik*

HRANILNICA IN POSOJILNICA SLOVENIA

Vam želi
vesel božič in blagoslovljeno
novo leto 2002